

Účast veřejnosti v územním plánování

Bc. Vojtěch Janáč

Diplomová práce
2014

 Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2013/2014

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Vojtěch Janáč**
Osobní číslo: **M12826**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Účast veřejnosti v územním plánování**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Definiujte metody a cíle práce.
- Charakterizujte základní pojmy, legislativu, principy a pravidla územního plánování.
- Popište účast veřejnosti v procesu územního plánování.

II. Praktická část

- Provedte dotazníkové šetření mezi obyvateli měst Vsetín a Valašské Meziříčí.
- Analyzujte zapojení veřejnosti v procesu územního plánování na reálných případech ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí.
- Navrhněte možná doporučení vedoucí ke zvýšení informativnosti a zapojení občanů do procesu územního plánování.
- Vymezte dopady a náklady spojené s účastí veřejnosti a možnými doporučeními v procesu územního plánování.

Závěr

Rozsah diplomové práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:


BÁRTOVÁ, Hana a Miroslav RŮŽIČKA. Územní plánování a doprava. 1. vyd. Praha: ABF – Arch, 2008, 128 s. ISBN 978-80-86905-48-8.
HALL, Peter Geoffrey a Kathy PAIN. The polycentric metropolis: learning from mega-city regions in Europe. 1. vyd. London: Earthscan, 2009, 228 s. ISBN 978-1-84407-747-2.
MAIER, Karel. Udržitelný rozvoj území. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
PLOS, Jiří. Stavební zákon s komentářem: pro praxi. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 800 s. ISBN 978-80-247-3865-9.
WONG, Cecilia. Indicators for urban and regional planning: the interplay of policy and methods. 1. vyd. London: Routledge, 2006, 217 s. ISBN 0-415-27452-4.

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Jiří Zicha, Ph.D.**
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: **17. února 2014**
Termín odevzdání diplomové práce: **2. května 2014**

Ve Zlíně dne 17. února 2014



prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka



doc. RNDr. Oldřich Hájek, Ph.D.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že:

- odevzdáním bakalářské/diplomové práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹;
- bakalářská/diplomová práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému,
- na mou bakalářskou/diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²;
- podle § 60³ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;

¹ zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

² zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

³ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

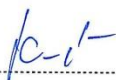
(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

- podle § 60⁴ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou/diplomovou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské/diplomové práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské/diplomové práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že:

- jsem bakalářskou/diplomovou práci zpracoval/a samostatně a použité informační zdroje jsem citoval/a;
- odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

Ve Zlíně 29.4.2014



⁴ zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

- (2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.
- (3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jim dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Diplomová práce je zaměřena na možnosti účasti veřejnosti v procesu územního plánování. Práce je rozdělena na část teoretickou a praktickou. Teoretická část vysvětluje pojmy s územním plánováním spjaté, právní rámec a možnosti zapojení veřejnosti do tohoto procesu. Praktická část popisuje a zkoumá konkrétní případy účasti veřejnosti při tvorbě územních plánů ve Vsetíně a Valašském Meziříčí. Povědomí veřejnosti o této oblasti je analyzováno na základě výsledků dotazníkového šetření, které je součástí práce. Poslední kapitola pak přináší návrh možností, jak by bylo možno aktuální stav v daných městech zlepšit.

Klíčová slova: územní plánování, územní plán, veřejnost, stavební zákon, Vsetín, Valašské Meziříčí

ABSTRACT

The thesis is focused on possibility of public participation at a process of spatial planning. The publication is divided to theoretical and practical part. Theoretical part explains terms related to spatial planning, legal point of view and possibilities of community participation in the process. Practical part describes and analyses particular cases of community participation during spatial planning process in towns of Vsetín and Valašské Meziříčí. Public awareness related to this topic is analyzed based on the questionnaire survey, which is part of the thesis. Last chapter presents possibilities how to improve actual state in the mentioned cities.

Keywords: spatial planning, spatial plan, community, building law, Vsetín, Valašské Meziříčí

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucímu práce JUDr. Jiřímu Zichovi, Ph.D. za velmi cenné připomínky a odborné rady, které mi dopomohly k vypracování diplomové práce. Dále děkuji své rodině a přátelům, jež mě během celého průběhu studia podporovali.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské/diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 CÍLE A METODY PRÁCE	12
2 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	13
2.1 STÁVAJÍCÍ PRÁVNÍ ÚPRAVA	13
2.1.1 Zákon č. 183/2006 Sb.	14
2.1.2 Související právní předpisy	15
2.2 CÍLE A ÚKOLY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ	15
2.2.1 Cíle územního plánování.....	15
2.2.2 Úkoly územního plánování	16
2.3 AKTÉŘI V ÚZEMNÍM PLÁNOVÁNÍ	17
2.3.1 Instituce v územním plánování	17
2.3.2 Další účastníci v územním plánování	18
2.4 NÁSTROJE ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ.....	19
2.4.1 Územně plánovací podklady	20
2.4.2 Politika územního rozvoje.....	21
2.4.3 Územně plánovací dokumentace.....	22
2.4.4 Územní rozhodnutí.....	24
2.4.5 Územní opatření	24
2.4.6 Úprava vztahů v území.....	25
3 VEŘEJNOST A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ	26
3.1 DOKUMENTY UPRAVUJÍCÍ ÚČAST VEŘEJNOSTI.....	27
3.1.1 Aarhuská úmluva	27
3.1.2 Místní Agenda 21	28
3.2 METODY INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI.....	28
3.3 PŘÍPRAVA A REALIZACE PLÁNU ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI.....	30
3.4 VEŘEJNOST A ÚZEMNĚ PLÁNOVACÍ DOKUMENTACE	30
3.4.1 Nástroje veřejnosti	31
3.4.2 Účast veřejnosti při plánování Politiky územního rozvoje	33
3.4.3 Účast veřejnosti při Zásadách územního rozvoje.....	34
3.4.4 Účast veřejnosti v územním plánu	35
II PRAKTICKÁ ČÁST	37
4 ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE	38
4.1 VEŘEJNOST A ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE	39
5 ÚZEMNÍ PLÁN VSETÍN	41
5.1 VEŘEJNOST A PROCES POŘÍZENÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU VSETÍN	41
5.1.1 Koncept územního plánu Vsetín	42
5.1.2 Návrh a vydání územního plánu Vsetín	45
5.2 VEŘEJNOST A REKONSTRUKCE NÁMĚSTÍ SVOBODY	48
5.2.1 Architektonická soutěž.....	48
5.2.2 Průběh rekonstrukce náměstí	50

6	ÚZEMNÍ PLÁN VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	53
6.1	VEŘEJNOST A PROCES POŘÍZENÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ.....	54
6.1.1	Koncept územního plánu Valašské Meziříčí.....	55
6.1.2	Návrh a vydání územního plánu Valašské Meziříčí	58
7	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ	61
7.1	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ	61
7.2	ZHODNOCENÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	67
8	NAVRHOVANÁ ZLEPŠENÍ.....	69
8.1	DŮVODY A PŘÍNOSY ZAPOJENÍ VEŘEJNOSTI	69
8.2	JAK ZVOLIT VHODNOU METODU INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI	70
8.3	ROZŠÍŘUJÍCÍ METODY INFORMOVÁNÍ VEŘEJNOSTI	71
8.3.1	Letáky, plakáty	72
8.3.2	Medializace v tisku	72
8.3.3	Medializace prostřednictvím internetu.....	74
8.3.4	Informační centrum a pracovní skupiny	75
8.3.5	Dotazníkové / anketní šetření	75
8.3.6	Veřejná setkání.....	77
	ZÁVĚR	79
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	81
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	87
	SEZNAM OBRÁZKŮ	90
	SEZNAM TABULEK.....	91
	SEZNAM PŘÍLOH.....	92

ÚVOD

V současné době plní územní plánování velmi důležitou roli ve vývoji každé společnosti, neboť umožňuje koncepční rozvoj území, zachovává jeho hodnoty a snaží se pro generace současné i budoucí vytvořit důstojné podmínky pro život. Pomocí jeho pravidel, omezení a nástrojů nedochází k nekontrolovanému rozpínání měst a obcí spolu s výstavbou komunikací a jiných objektů. Veškeré činnosti a projekty, které jsou s územním plánováním spjaty, jsou koordinovány výkonnými orgány státní správy. Vzhledem k významu procesu územního plánování je však důležité, aby se do něj zapojila taktéž široká veřejnost, protože se jí daná problematika bezprostředně týká.

Účast veřejnosti v procesu územního plánování se stala žádoucí v době obnovení demokracie v České republice, kdy se pro občany otevřel prostor ke vznášení požadavků, pro právo na informace a transparentní rozhodování. Veřejnost je i díky tomuto stavu vítaným účastníkem při tvorbě územně plánovací dokumentace, neboť příslušné orgány státní správy od ní získají množství informací, námětů a připomínek, které mohou být následně v plánovacím procesu prakticky využity. Občané taktéž vystupují a fungují jako určitý kontrolní mechanismus.

Základním právním předpisem, o který se veřejnost opírá a ve kterém jsou možnosti její účasti popsány, je zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Cílem této práce je, na základě výsledků šetření v konkrétních případech tvorby územních plánů ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí, zhodnotit současný stav zapojení veřejnosti a metody, jakými byla veřejnost o dané problematice informována. Druhým cílem je pak navrhnout další metody, které by bylo možno v budoucnu prakticky využít.

Teoretická část diplomové práce je zaměřena na základní pojmy územního plánování, kde popisují jeho právní rámec, cíle, úkoly a v neposlední řadě nástroje územního plánování. Její další část je spojena s účastí veřejnosti a možnostmi jejího zapojení.

V praktické části je sledován a analyzován proces tvorby územních plánů a zapojení veřejnosti do jeho jednotlivých fází ve Vsetíně a Valašském Meziříčí. Dále je analyzováno dotazníkové šetření mezi občany uvedených měst, které má za cíl vyhodnotit jejich informovanost a znalost o problematice. Závěrečná část obsahuje návrh možných opatření, pomocí kterých může být veřejnost v uvedených městech lépe informována a zapojena.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 CÍLE A METODY PRÁCE

Cílem této diplomové práce je přinést ucelený a srozumitelný pohled na možnosti účasti veřejnosti v procesu územního plánování.

Teoretická část je zaměřena na definici základních pojmů a podstatu územního plánování. Jsou zde podrobně popsány cíle a úkoly územního plánování, nástroje územního plánování a aktéři, jež do samotného procesu zasahují. V hlubší rovině je dále analyzována veřejnost a možnosti jejího vlivu na územní plánování.

Praktická část je zaměřena na analýzu účasti veřejnosti v konkrétních případech tvorby územních plánů ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí. Následuje dotazníkové šetření provedené mezi obyvateli daných měst, jeho vyhodnocení a navržení možných doporučení, která mohou současný stav zlepšit.

Ke zpracování diplomové práce byly použity následující metody a techniky:

- Rešerše odborné literatury vztahující se k dané problematice
- Analýza odborné literatury vztahující se k dané problematice
- Analýza materiálů souvisejících s praktickou částí diplomové práce
- Rozhovor se zaměstnanci odboru územního plánování ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí
- Dotazníkové šetření mezi obyvateli zkoumaných měst

2 ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Jak píše ve své práci Hall (2009), s rostoucím rozvojem lidské společnosti v průběhu historie vyvstávala potřeba usměrňovat, koordinovat a plánovat řada jejích činností. Samotný proces plánování pak lze považovat za obecnou aktivitu, která vytváří sled akcí vedoucích k dosažení určitého cíle.

Územní plánování se jako samostatná disciplína vyvinulo z urbanismu zhruba ve druhé polovině devatenáctého století v souvislosti s proměnami společnosti a nutností řešit nové nároky na uspořádání sídel, které sebou tyto změny přinesly. (Land Management, ©2011)

Oblast územního plánování je jedním z mnoha úseků činnosti veřejné správy, která zde plní především dvě funkce a to funkci regulativní a funkci ochrannou. Podstatou regulativní funkce je komplexní postihu procesů spočívajících v uspořádání objektů a adresátů působení veřejné správy a vztahů mezi nimi, jakož i jejich postavení a vztahů vůči jiným subjektům. (Průcha, 2001, s. 171)

Ve své podstatě můžeme proces územního plánování chápat jako soubor trvalých, soustavných a komplexních činností orgánů územního plánování a stavebních úřadů, zaměřených na naplňování cílů a úkolů územního plánování za použití jejich základních nástrojů, kterými jsou územně plánovací podklady, územně plánovací dokumentace a územní rozhodnutí. Nástroje územního plánování mají rozdílnou míru právní závaznosti, proceduru pořizování i způsob spoluúčasti správních orgánů a občanů na jejich vytváření. (Bártová a Růžička, 2008, s. 8)

V současné době se územní plánování nezabývá jen využitím a řešením vzájemných vztahů uvnitř sídel, ale řeší taktéž umístění jednotlivých sídel v krajině a jejich vzájemné propojení se zřetelem na trvale udržitelný rozvoj.

2.1 Stávající právní úprava

Vzhledem k dlouholeté společné právní úpravě územního plánování se stavebním řádem je současná právní úprava vnímána jako součást stavebního práva veřejného.

Těžiště právní úpravy územního plánování je obsaženo v již zmiňovaném stavebním zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (dále jen stavební zákon). Stěžejním důvodem nutnosti vydání současného právního předpisu, který nahradil zákon

předchozí, byla především nutná reakce na nedostatečně řešené požadavky demokratické společnosti a její technický pokrok.

2.1.1 Zákon č. 183/2006 Sb.

Dle ustanovení § 1 tohoto zákona:

- Tento zákon upravuje ve věcech územního plánování zejména cíle a úkoly územního plánování, soustavu orgánů územního plánování, nástroje územního plánování, vyhodnocování vlivů na udržitelný rozvoj území, rozhodování v území, možnosti sloučení postupů podle tohoto zákona s postupy posuzování vlivů záměrů na životní prostředí, podmínky pro výstavbu, rozvoj území a pro přípravu veřejné infrastruktury, evidenci územně plánovací činnosti a kvalifikační požadavky pro územně plánovací činnost.
- Tento zákon upravuje ve věcech stavebního řádu zejména povolání staveb a jejich změn, terénních úprava a zařízení, užívání a odstraňování staveb, dohled a zvláštní pravomoci stavebních úřadů, postavení a oprávnění autorizovaných inspektorů, soustavu stavebních úřadů, povinnosti a odpovědnost osob při přípravě a provádění staveb.
- Tento zákon dále upravuje podmínky pro projektovou činnost a provádění staveb, obecné požadavky na výstavbu, účely vyvlastnění, vstupy na pozemky a do staveb, ochranu veřejných zájmů a některé další věci související s předmětem této právní úpravy. (Česko, 2006)

Územním plánováním se z hlediska systematiky zabývá část II. řešící výkon veřejné správy, konkrétně hlava II. této části upravující působnost ve věcech územního plánování a stavebního řádu a zejména část III. (§18 - §102) upravující samostatnou proceduru územního plánování. (Česko, 2006)

Soubor stávajícího právního předpisu s sebou přináší celou řadu nových nástrojů a stanovuje procesní postupy a nové zásady činnosti orgánů územního plánování a stavebních úřadů. Z hlediska požadavků a potřeb všech uživatelů jsou pohledy a hodnocení současné právní úpravy přirozeně rozdílné. Je otázkou dalších rozborů a vyhodnocování zkušeností z aplikace, jak se podařilo naplnit všechny cíle věcného záměru a upravit vyváženým způsobem procesní postavení a rovněž ochranu práv jednotlivých účastníků.

2.1.2 Související právní předpisy

Dalšími zákony, jimiž je stávající stavební zákon doplněn, a které souvisí s procesem územního plánování, jsou:

- Zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě (zákon o vyvlastnění)
- Zákon č. 186/2006 Sb., o změně některých zákonů souvisejících s přijetím stavebního zákona a zákona o vyvlastnění
- Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů
- Zákon č. 114/1992 Sb., zákon o ochraně přírody a krajiny
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

2.2 Cíle a úkoly územního plánování

S dynamickým rozvojem společnosti jako celku se v našem okolí vyskytuje stále více projektů souvisejících se změnami charakteru území. Koordinace procesů výstavby, využití území a dalších souvisejících aspektů je řešena právě na úrovni územního plánování, které svou činností usiluje o udržení určitého řádu a harmonie v rázu krajiny. Během této činnosti je nutné dodržet veřejné a soukromé zájmy, čehož je dosaženo nalezením souladu mezi uvedenými stranami.

2.2.1 Cíle územního plánování

Jak již bylo uvedeno, územní plánování je komplexní proces zaměřený na nakládání s územím v tom nejširším smyslu. Územní plánování soustavně a trvale zpřesňuje a konkretizuje veřejný zájem na využití území. Cílem územního plánování, tak, jak jej deklaruje stavební zákon, je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. (Kliková, 2009, s. 12)

Definice cílů územního plánování je uvedena ve stavebním zákoně a tyto cíle jsou rozděleny do šesti následujících odstavců:

- Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území

- Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením využití a uspořádání území
- Orgány územního plánování koordinují veřejné a soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti
- Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území
- V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umisťovat stavby, které zlepší podmínky jeho využití
- Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní její dosavadní užívání (Česko, 2006)

2.2.2 Úkoly územního plánování

Pro dosažení cílů územního plánování stanovuje současná právní úprava podrobný seznam nutných úkolů. Úkoly územního plánování jsou soustředěny jednak na analýzu stavu území, na stanovení koncepce rozvoje a ochrany území a dále na prevenci, zejména ve vztahu k ekologickým a přírodním katastrofám, na regeneraci a revitalizaci území a také na vyhodnocování ekonomické efektivity vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů při realizování změn v území. (Bártová a Růžička, 2008, s. 29)

Mezi stěžejní úkoly proces územního plánování patří:

- zjištění a posouzení stavu území, jeho přírodní, civilizační a kulturní hodnoty
- stanovení koncepce rozvoje území, včetně urbanistické koncepce s ohledem na podmínky a hodnoty území
- stanovení podmínek pro provedení změn v území, zejména pro umístění a uspořádání staveb s ohledem na stávající charakter území
- prověření a vytváření podmínek v území pro hospodárné vynakládání prostředků z veřejných rozpočtů na změny v území
- určování nutných asanačních, rekultivačních a rekonstrukčních zásahů do území
- a jiné (Kliková, 2009, s. 14-15)

Výčet těchto a dalších úkolů je v rámci územně plánovacích činností dále zpřesňován a doplňován. Veškeré platí pro kompletní plánovací činnosti a nástroje územního plánování. Při plnění úkolů územního plánování je taktéž nutno pamatovat na dodržení tří klíčových pilířů udržitelného rozvoje, tedy na oblast ekonomickou, ekologickou a sociální.

2.3 Aktéři v územním plánování

Jak uvádí Plos (2013), na podmínkách pro utváření se dle území podílí celá řada subjektů. Základním činitelem jakéhokoliv systémového plánování je jednotlivý občan, který se může v tomto procesu objevovat v různých rolích. Nepochybně stejně významná role připadá veřejnosti představované obvykle různými sdruženími, spolky apod. Z důvodů nutnosti stanovení určitého rámce dosahování shody jednotlivých občanů a společenství jako celku jsou pro územní plánování základními subjekty instituce veřejné správy (obce, kraje, ministerstva), resp. orgány těchto institucí. Nesporně významným činitelem jsou dále odborníci, jejichž činnost prostupuje v různých fázích celým procesem (zejména urbanisté, architekti, ekonomové), kteří obvykle konají činnost zpracovatelů územně plánovací dokumentace, pro niž musí splňovat některé zákonem stanovené podmínky a předpoklady.

2.3.1 Instituce v územním plánování

Stát je v procesu územního plánování zastupován celou řadou institucí veřejné správy, kdy jako základní jsou definovány obce, kraje, Ministerstvo pro místní rozvoj a Ministerstvo obrany.

a) Obce a kraje

Základním stavebním kamenem oblasti provádění územního plánování v rámci své samosprávy jsou obce a kraje.

Obce jsou zákonem definovány jako instituce územního plánování, avšak ve své podstatě se jedná o veřejnoprávní územní korporace, které při realizaci svých pravomocí podléhají povaze veřejného úřadu (Kadeřábková a Peková, 2012, s. 12).

Pouze tam, kde v rámci přenesené působnosti vykonávají státní správu, vystupují orgány obcí v postavení orgánů státní správy.

Dle § 13 obec pořizuje v přenesené působnosti územní plán obce, regulační plány a územně plánovací podklady. Toto výrazně posiluje jejich pozici při spravování vlastního území. V souvislosti s vysokým počtem obcí ČR je možné, aby úřady obcí s rozšířenou působností plnily funkce pořizovatele na žádost obce jiné. Tento proces však administrativně nahrazuje slučovací procesy, které by měly přirozeně vyplynout z potřeb a záměrů obcí. Kromě toho je tu vážný latentní střet zájmů, neboť zájmy obcí s rozšířenou působností (tj. pravidelně měst krajských a bývalých měst okresních) mohou být a pravidelně budou

v rozporu se zájmy menším obcí v jejich bezprostřední blízkosti. (Česká komora architektů, ©2014)

Kraje jsou obdobné pozici jako obce. Jakožto samosprávné veřejnoprávní korporace schvalují územně plánovací dokumentaci a jako krajské úřady pořizují v přenesené působnosti a v souladu s § 14 stavebního zákona územní plány velkých územních celků a územně plánovací podklady. Zároveň plní krajské úřady roli nadřízeného orgánu územního plánování pro příslušné obce.

b) Ministerstvo pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj je ústředním úřadem ve věcech spojených s územním plánováním a je tudíž poskytovatelem odborné pomoci při uplatňování této problematiky. Do působnosti tohoto ministerstva se svěřuje výkon:

- Pořizovatelské činnosti, a to:
 - Pořizování politiky územního rozvoje
 - Pořizování územně plánovacích podkladů
 - Výkon činnosti nadřízeného orgánu územního plánování
- Schvalování činnosti nadřízeného orgánu územního plánování
- Výkon působnosti nadřízeného orgánu územního plánování pro kraje a rozhodčího orgánu (Česko, 2006)

c) Ministerstvo obrany

Zvláštní působnost se svěřuje Ministerstvu obrany, které je zmocněno pořizovat územně plánovací podklady a dokumentaci pro území vojenských újezdů. (Marek a Průcha, 2009, s. 26)

Na úseku stavebního řádu vykonávají správu stavební úřady, konkrétně úřady obecné, speciální, vojenské a jiné. (Káňa, 2010, s. 246)

2.3.2 Další účastníci v územním plánování

Dalšími účastníky řízení jsou především dotčené orgány a veřejnost.

a) Dotčené orgány

Dotčené orgány jsou orgány, jimž zvláštní předpisy ukládají ochranu veřejného zájmu. Jak uvádí Šilhánková (2007), jedná se o všechny instituce a orgány, jejichž vyjádření

je třeba dodat, aby mohla být územně plánovací dokumentace zpracována, projednána a schválena.

Dotčené orgány chrání veřejný zájem v oblastech životního prostředí, památkové péče, civilní ochrany atd. Dotčené orgány, kterým zvláštní předpisy svěřují ochranu veřejného zájmu, působí v oblastech ochrany životního prostředí, vod, veřejného zdraví a jiných. V určitých případech smí být dotčeným orgánem taktéž územně samosprávný celek. (Blažková, 2007, s. 9)

Dotčené orgány se vyjadřují ke všem fázím procesu územního plánování a pro účely ochrany veřejných zájmů vydávají na základě příslušných právních předpisů závazná stanoviska a stanoviska. Závazná stanoviska vydávají pro vydání rozhodnutí podle stavebního zákona, ohlášení, územního souhlasu, aj. na základě zvláštních právních předpisů. Stanoviska, která nejsou samostatným rozhodnutím ve správním řízení, nestanoví-li právní předpis jinak, vydávají dotčené orgány pro postupy podle stavebního zákona.

Stanoviska jsou závazným podkladem pro Politiku územního rozvoje, územně plánovací dokumentaci, vymezení zastavěného území a pro opatření obecné povahy vydávané podle stavebního zákona (Blažková, 2007, s. 9)

b) Veřejnost

Šilhánková (2007) účast veřejnosti obhájí tím, že by mělo být v zájmu pořizovatele územně plánovací dokumentace, nebo územně plánovacích podkladů, aby byli občané včasně, jasně a srozumitelně seznámeni se závažností a dopady procesu územního plánování. Podrobnému popisu veřejnosti a její účasti jsou věnovány následující kapitoly práce.

2.4 Nástroje územního plánování

Územní plánování se navenek projevuje především v příslušných nástrojích. Charakter těchto nástrojů spočívá v regulaci zejména stavebního využití území a v prosazování zákonem definovaného rozsahu veřejného zájmu.

Nástroje územního plánování slouží k prosazování a naplňování úkolů a cílů, které jsou plánování kladeny na místní, regionální a národní úrovni.

Základními nástroji územního plánování jsou:

- Územně plánovací podklady

- Politika územního rozvoje
- Územně plánovací dokumentace
- Územní rozhodnutí, územní souhlas
- Územní opatření
- Úprava vztahů v území

Tyto nástroje rozdělujeme na koncepční a realizační, přičemž mezi koncepční nástroje jsou zařazovány územně plánovací podklady, politika územního rozvoje a územně plánovací dokumentace. Realizačními nástroji jsou regulační plán, územní rozhodnutí (územní souhlas) a územní opatření.

2.4.1 Územně plánovací podklady

Dosavadní urbanistickou studii, územní generel a územní prognózu, které byly dříve pořizovány podle potřeby a uvážení orgánů územního plánování, nahrazuje územní studie. Dosud také dobrovolně pořizované územně technické podklady nahrazují územně analytické podklady povinně pořizované a pravidelně aktualizované úřadem územního plánování (Doležal, 2006, s. 83)

a) Územně analytické podklady

Dle platného znění zákona obsahují územně analytické podklady zjištění a vyhodnocení stavu a vývoje území, jeho hodnot, omezení změn v území z důvodu ochrany veřejných zájmů, zjištění a vyhodnocení limitů využití území a zvláště pak rozbor udržitelného rozvoje území. V podstatě se dá říci, že se jedná o analýzu území.

Obsah územně analytických podkladů rozdělujeme do dvou částí, kdy první z nich tvoří podklady pro rozbor udržitelného rozvoje území zahrnující údaje o území, vyhodnocení stavu vývoje území, hodnoty, limity a zjištění o předpokládaném provedení změn v daném území. Druhou částí je rozbor udržitelného rozvoje zahrnující zjištění a vyhodnocení udržitelného rozvoje území s uvedením jeho silných a slabých stránek, příležitostí a hrozeb v členění na složky životního prostředí, infrastrukturu a sociodemografické podmínky.

Územně analytické podklady pořizuje v přenesené působnosti úřad územního plánování, krajský úřad, dále pak újezdni úřad pro území vojenského újezdu a příslušné ministerstvo. K vytváření územně analytických podkladů slouží řada zákonem založených povinností o poskytování informací ukládaných orgánům veřejné správy, ale také vlastníkům dopravní a technické infrastruktury. (Bártová a Růžička, 2008, s. 31)

Podkladem pro pořízení územně analytických podkladů jsou průzkumy území a údaje o území, které poskytují informace o dané lokalitě. Veškeré podklady musí být pořizovatelem průběžně aktualizovány na základě nových údajů o území a každé 2 roky je nutné pořízení jejich kompletní aktualizace.

b) Územní studie

Územní studie navrhuje, prověřuje a posuzuje možná řešení vybraných problémů v území nebo v části území. Pořízení územní studie není povinné, územní studie se na rozdíl od územně analytických podkladů zpracovávají dle potřeby a na základě uvážení orgánů územního plánování. (Kliková, 2009, s. 21).

Pořizovatel pořizuje územní studii z vlastního, či jiného podnětu a v zadání územní studie určuje její obsah, rozsah, cíle a účel. Pořizovatelem smí být úřady územního plánování a to jak pro území své obce, tak i na žádost obce ve svém správním obvodu. Pořizovatelem smí být též krajský úřad a ministerstvo v rozsahu potřebném pro pořizování politiky územního rozvoje. Územní studie se pořizuje vždy v přenesené působnosti.



Zdroj: Atelier Tsunami s. r. o., ©2014

Obrázek 1: Územní studie obytného souboru

2.4.2 Politika územního rozvoje

Politika územního rozvoje zaujímá mezi nástroji územního plánování zvláštní postavení a je zásadním dokumentem celostátní povahy. Určuje ve stanoveném období požadavky na konkretizaci úkolů plánování v až nadnárodních souvislostech a koordinuje tvorbu a aktualizaci zásad územního rozvoje.

Z politiky územního rozvoje musí vycházet i obecní plán každé obce a musí být respektováno vše, co je v politice obsaženo. (Černohous a Šikola, 2007, s. 4)

Politika územního rozvoje ČR je pořízena Ministerstvem pro místní rozvoj v mezích § 5 odst. 5 podle § 31 až 35 a § 186 stavebního zákona, na základě usnesení vlády ČR č. 561 ze dne 17. 5. 2006, kterým byla schválena Politika územního rozvoje ČR a na základě úkolu II. 2. písm. a) tohoto usnesení. (PÚR ČR, 2008, s. 11)

Politika územního rozvoje v rámci své působnosti provádí:

- Vymezuje plochy a koridory technické a dopravní infrastruktury
- Stanovuje podmínky pro rozhodování o variantách změn v území
- Vymezuje oblasti se specifickými hodnotami
- Stanovuje republikové priority územního plánování s ohledem na udržitelný rozvoj

2.4.3 Územně plánovací dokumentace

Územně plánovací dokumentace má funkci a obsah definovány zákonem a příslušnost vyhláškou. Je závazná pro všechny druhy rozhodování v území, zejména pro územní rozhodnutí. (Halasová a Šilarová, 2007, s. 24)

Územně plánovací dokumentaci tvoří tyto dokumenty:

- Zásady územního rozvoje
- Územní plán
- Regulační plán

Zákon ukládá krajům povinnost pořizovat zásady územního rozvoje. Naproti tomu pořízení územního rozvoje a regulačního plánu je fakultativní. (Halasová a Šilarová, 2007, s. 24)

a) Zásady územního rozvoje

Zásady územního rozvoje jsou novým typem územně plánovací dokumentace a svým charakterem připomínají strategický dokument. Jedná se o nástroj na úrovni krajské samosprávy tvořící propojující článek mezi cíli na celostátní úrovni územního plánování a plánování na úrovni obcí. Účelem těchto zásad je zohledňování a upřesňování úkolů vymezených politikou, řešení a koordinace vazeb územního rozvoje obcí a stanovení základních podmínek pro rozvoj jednotlivých obcí.

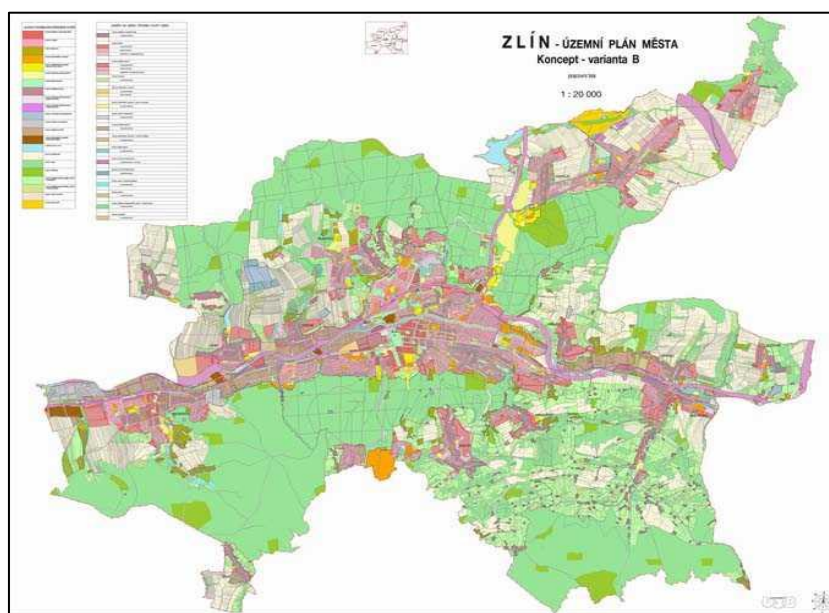
Tak, jako ostatní dokumenty územního plánování, i zásady územního rozvoje musí být zpracovány s ohledem na požadavky udržitelného rozvoje území jako vůdčího principu územního plánování. (Kliková, 2009, s. 24)

Zásady územního rozvoje jsou závazným dokumentem pro pořizování a vydávání územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.

b) Územní plán

Územní plán obce je velmi podrobným popisem toho, jak bude uspořádáno území obce např. z hlediska ochrany životního prostředí, rozmístění průmyslových areálů nebo komunikací či rodinných domků. Územní plány tak řeší budoucí podobu veškerých ploch na území obce. Územní plán navazuje na zásady územního rozvoje kraje a měl by upřednostňovat úkoly a cíle, které byly obecně uvedeny v zásadách. Kromě toho též územní plány respektují politiku územního rozvoje jakožto součást celé hierarchické struktury územního plánování. (Halasová a Šilarová, 2007, s. 15)

Podkladem pro zadání územního plánu jsou územně analytické podklady doplněné o průzkumy, rozborů a studie. Kompletní obsah zadání územního plánu je stanoven v § 11 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti.



Zdroj: Urbanistické středisko Brno, spol. s r. o., ©2009

Obrázek 2: Územní plán města Zlína

c) Regulační plán

Regulační plán řeší uspořádání a řešení ploch a určuje podmínky pro využití pozemků, pro prostorové uspořádání staveb a jejich přesné umístění. Dále dbá na ochranu životního prostředí a snaží se o zachování jejich hodnot.

Regulační plán je ve většině případů pořizován obcí, v menší míře pak krajským úřadem. Pokud je regulační plán podmínkou pro rozhodování o změnách v území, tak musí být jeho zadání součástí zásad územního rozvoje nebo územního plánu.

Vydání regulačního plánu je možné dvěma způsoby a to buď na žádost, nebo pořízením z podnětu. (Česko, 2006)

2.4.4 Územní rozhodnutí

Územní rozhodnutí vydává příslušný stavební úřad na základě územního řízení. Účastníky tohoto procesu jsou žadatel, dotčená obec, vlastníci pozemků, na kterých bude záměr proveden, dále pak osoby, jejichž vlastnické právo bude tímto rozhodnutím dotčeno a osoby, jimž tak stanoví zvláštní právní předpis.

Územní rozhodnutí je pokračováním územního plánování obcí a krajů. Zatímco předchozí nástroje územního plánování řešily možnosti využití území formou určení funkčních ploch pro stavby místního významu a koridorů pro stavby nadmístního významu, územní rozhodování se zabývá již samotným umístěním dané stavby. Územní rozhodnutí lze vydat vlastníkovu pozemku, na němž se navrhuje umístění stavby, nebo tomu, kdo má právo založené smlouvou provést stavbu, příp. tomu, kdo disponuje souhlasem vlastníka pozemku. Rozhodování v území je tedy založeno na uspořádání vztahů ke konkrétnímu pozemku, zabývá se právem postavit stavbu na tomto pozemku. Vydat jej lze též bez souhlasu vlastníka a to pro stavby, pro které lze pozemky vyvlastnit z důvodů např. veřejně prospěšných staveb a opatření, která pro tento účel vymezuje územně plánovací dokumentace. Samotné vyvlastnění pak řeší samostatný zákon č. 184/2006 Sb., o odnětí nebo omezení vlastnického práva k pozemku nebo ke stavbě, na rozdíl od předchozí právní úpravy, kdy vyvlastnění bylo součástí stavebního zákona. (Ústav územního rozvoje, ©2001-2014)

2.4.5 Územní opatření

V současné době rozeznáváme dva typy územního opatření.

- Územní opatření o stavební uzávěře

- Územní opatření o asanaci území

Tato územní opatření mají časově omezenou platnost a jsou vydávána radou obce nebo kraje na základě velikosti území, jehož se týkají.

2.4.6 Úprava vztahů v území

Úprava vztahů v území zahrnuje dle zákona předkupní právo a s tím spojené náhrady za změnu v území, přičemž tyto instituce se do legislativy stavebního práva vrátily po značné časové přetržce. (Ústav územního rozvoje, ©2001-2014).

3 VEŘEJNOST A ÚZEMNÍ PLÁNOVÁNÍ

Veřejnost je velmi široký pojem, který zahrnuje všechny lidi, občany, který je žádným způsobem nekategorizuje a společensky nevyomezuje. Ze sociologického pohledu je definován jako skupina obyvatel, která se zajímá o veřejné dění a řízení státu a která, především prostřednictvím masmédií, usiluje o vliv nad správou věcí veřejných. (Socioweb, ©2000)

Pokud se budeme zabývat hlubšími souvislostmi s procesem územního plánování, tak veřejností rozumíme občanské iniciativy, spolky, sdružení a zájmové skupiny vznikající a existující proto, aby ovlivnily proces územního plánování, zasáhly do výstavby určitých celků atd. Spadají zde okruhy fyzických a právnických osob, jejichž práva jsou dotčena nebo omezena územně plánovací činností. Lze zde zařadit zejména občany obcí a krajů, vlastníky nemovitostí nebo zástupce veřejnosti, jejichž práva jsou narušena procesem územního plánování. Právnickými osobami pak rozumíme sdružení a jiné právnické osoby, které jsou taktéž dotčena činností procesu územního plánování, nebo právnické osoby, které hájí práva jiných dotčených osob. (Ústav územního rozvoje, ©2001-2014)

Problematika územního plánování je úzce spjata s každým z nás, a tudíž je v tomto procesu role veřejnosti přímo klíčová. Veřejnost by měla mít možnost vyjádřit své názory k důležitým otázkám a právě územní plánování je jedním z nejdůležitějších procesů, ve kterých se rozhoduje o podobě území. S obnovením demokratického systému se v České republice otevřel prostor, ve kterém se veřejná správa setkává s požadavky a zájmy občanů, kteří svým zájmem o veřejné věci a transparentní rozhodování výrazně do tohoto procesu promlouvají.

Bez aktivní a efektivní účasti veřejnosti není možné chápat územní plánování jako transparentní, koncepční a kvalitní. Zapojení veřejnosti do pořizování územního plánu může navíc přinést mnoho podstatných a nových informací a námětů k budoucímu využití. Všechny takové podněty mohou jen zvýšit kvalitu tohoto procesu, neboť se již v této rané fázi může ukázat, že v lokalitě funguje silný odpor proti záměru nebo že jiné projekty jsou naopak veřejností podporovány a je s nimi vnitřně ztotožněna (Povolná, 2008, s. 3)

3.1 Dokumenty upravující účast veřejnosti

Stěžejním dokumentem upravujícím účast veřejnosti v procesu územního plánování je samozřejmě stavební zákon. Zapojení veřejnosti do rozhodovacích procesů je však obsaženo i v tzv. Aarhuské úmluvě, v konceptech místní Agendy 21 a v předpisech Evropské unie, např. 2001/42/EC, Směrnice o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, nebo 97/11/EC, Směrnice o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí. (Navrátilová, 2009, s. 11-12)

3.1.1 Aarhuská úmluva

Aarhuská úmluva je mezinárodním dokumentem o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v otázkách životního prostředí, která byla přijata v dánském Aarhusu dne 25. 6. 1998 na 4. Ministerské konferenci Evropské Hospodářské komise OSN „Životní prostředí pro Evropu“. V České republice došlo k ratifikaci této smlouvy dne 4. 10. 2004.

Tato úmluva byla sjednána za účelem podpory zpřístupnění informací o životním prostředí veřejnosti, vytváření podmínek pro aktivní účast veřejnosti v rozhodovacích procesech týkajících se životního prostředí a zajištění právní ochrany v záležitostech životního prostředí. Je považována za jeden z nejvýznamnějších dokumentů své doby zajišťující kvalitativní předěl v komunikaci mezi veřejnou správou a občany a nástroj prohlubující demokracii, lidská práva a svobody. (Ministerstvo životního prostředí, © 2008-2012)

Veřejnost je v duchu Aarhuské úmluvy postavena jako partner veřejné správy s právem získávat informace o životním prostředí, účastnit se rozhodování a mít zajištěnou právní ochranu. Tyto tři okruhy tvoří tzv. pilíře Aarhuské úmluvy. (Aarhuská úmluva, © 2009)

a) Zpřístupňování informací o životním prostředí veřejnosti

Právo na informace přímo spojuje správu s demokracií a transparentností. V podstatě se jedná o právo každého člověka získat oficiální informace, které mají orgány veřejné správy o životním prostředí, čímž se rozumí např. stav životního prostředí a jeho složek, biodiverzita, plány, předpisy, ekonomické analýzy, životní podmínky a mnohé jiné.

b) Aktivní účast veřejnosti v rozhodovacích procesech ŽP

Orgány veřejné správy musí v dostatečném předstihu poskytovat ucelené informace ke zvážení celé problematiky dotčené veřejnosti. Je naprosto nezbytné podávat přesné, správné a včasné informace a umožnit veřejnosti od samotného počátku řízení aktivní účast při řešení problematiky. Tato účast musí probíhat v přesně daném časovém rámci a orgán veřejné správy bere do úvahy i výsledek účasti veřejnosti. (Aarhuská úmluva, © 2009)

c) Zajištění právní ochrany v záležitostech ŽP

Přístupem k právní ochraně rozumíme možnost napadat správní akty a opomenutí správních úřadů i soukromých osob u nestranného orgánu. Aarhuská úmluva oprávnění dělí na oblast ochrany přístupu k informacím, ochrany účasti veřejnosti a ochrany životního prostředí.

Veškeré smluvním státům je ukládána povinnost přijmout taková opatření, která umožní veřejnosti přístup k soudní ochraně. (Aarhuská úmluva, © 2009)

3.1.2 Místní Agenda 21

Místní Agenda 21 (MA21) je programem konkrétních obcí, měst, regionů, který zavádí principy trvale udržitelného rozvoje do praxe při zohledňování místních problémů. Je tvořen za účasti a ve spolupráci s občany a organizacemi a jeho cílem je zajištění dlouhodobě vysoké kvality života a životního prostředí na daném místě. (CENIA, ©2012)

Předpokladem pro uskutečňování místní agendy 21 je zapojení místních občanů a veřejných činitelů do příslušných procesů.

3.2 Metody informování veřejnosti

Rozeznáváme mnoho způsobů informování veřejnosti o procesu územního plánování a při výběru vhodného musíme mít na paměti velikost obce, rozsah plánované dokumentace a typ oslovované cílové skupiny.

Veškeré materiály použité jako metody informování musí obsahovat srozumitelné územně plánovací podklady, politiku územního rozvoje a územně plánovací dokumentaci, srozumitelná formální pravidla pořizování, projednávání a schvalování této dokumentace a kontinuitu práce s veřejností v oblasti územního plánování.

Úřední deska – jedná se o základní nástroj informování občanů o rozhodování obce, který shrnuje závěry rozhodnutí, upozorňuje na jednání a řízení.

Místní tisk – články publikované v místním, či regionálním tisku za účelem rozšíření informací o plánovaných aktivitách. Jedná se o formu levnou, s velmi vysokým potenciálem oslovit širokou veřejnost.

Národní tisk – články publikované v národním tisku za účelem rozšíření informací o plánovaných aktivitách. Jedná se o formu relativně levnou, s velmi vysokým potenciálem oslovit širokou veřejnost.

Brožury a letáky – písemné materiály zajišťující základní informace o dané problematice, které mají vysoký potenciál oslovit širokou skupinu obyvatel, případně (dle smýšlení vydavatele) určitou cílovou skupinu.

Internet – v současnosti asi nejrozšířenější způsob poskytování informací, který je charakteristický operativností a aktuálností.

Televize a rozhlas – použití těchto masmédií má velmi vysoký dosah a vliv na veřejnost. Lidé jsou ochotni získat informace spíše z televizního vysílání, než čtením letáků a jiných periodik.

Výstavy – výstavy a informační tabule na veřejných místech jako jsou školy, knihovny, úřady, neziskové organizace a prodejny. Velmi flexibilní metoda z časového hlediska, která pomocí např. grafickými prezentacemi umožní lidem lépe si představit navrhovaný záměr.

SMS – zasílání textových zpráv o konání veřejných projednání a obdobných akcí. Výhodou této metody je operativnost, nevýhodou naopak omezená oslovitelnost některých cílových skupin a problematické použití ve velkých městech. (Povolná, 2008, s. 23 - 26)

Nejvhodnějším způsobem pro zjištění názoru veřejnosti je využití kombinací několika způsobů z výše uvedených možností, neboť mimo jiné zajistíme odstranění nevýhod, jež každá z variant obsahuje při samostatné aplikaci.

3.3 Příprava a realizace plánu zapojení veřejnosti

K efektivnímu zapojení veřejnosti je potřeba opatřit profesionální postup, který bude obsahovat náležitosti dané příslušným zákonem. V oblasti územního plánování kvalitně připravený postup zapojuje veřejnost do územního plánování, otevírá spolupráci občanů a orgánů veřejné správy a tímto celý proces náležitě zefektivňuje. Naopak nevhodně zvolený plán může výrazně snížit zájem občanů a vést taktéž k neefektivnímu využití finančních prostředků.

Samotná příprava realizace plánu zapojení veřejnosti je velmi složitý proces, u kterého je nutno počítat s tím, že je potřeba k tomuto účelu nominovat alespoň jednoho pracovníka, který se bude samotnou realizací tohoto postupu zabývat. Plán zapojení veřejnosti do procesu územního plánování by měl obsahovat mnohé náležitosti, z nichž se pokusím vyzdvihnout ty, které jsou dle mého názoru nejdůležitější. Nutným faktorem pro úspěšný plán je časový harmonogram a plán prací, které musí být v souvislosti se zapojením veřejnosti vypracovány. V tomto plánu musí být dále rozpracovány jednotlivé fáze rozhodovacího procesu, vhodné definování cílových skupin, součinnost se zákonnými předpisy, určení problémů nutných k projednání, způsob zajištění včasnosti a srozumitelnosti informací pro občany a mnohé jiné. Zodpovědnost za tento program, a to v základní i rozšířené podobě, nese obec.

3.4 Veřejnost a územně plánovací dokumentace

Stavební zákon na úseku územního plánování umožňuje veřejnosti zapojení se především do procesů pořizování Politiky územního rozvoje ČR, Zásad územního rozvoje, a Územního plánu.



Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 3: Typy územních plánů, na nichž se podílí veřejnost

3.4.1 Nástroje veřejnosti

Součástí procesu projednání územně plánovací dokumentace je veřejné projednání, které nařizuje pořizovatel. Pokud je veřejné projednání účelné, nebo pokud to vyžaduje rozsah řešeného území, tak lze konat několik veřejných projednání k danému tématu. Součástí veřejného projednání je odborný výklad územně plánovací dokumentace, který podává projektant za účelem srozumitelného objasnění navrhovaných záměrů. O průběhu samotného veřejného projednání se pořizuje písemný záznam spolu s připojením námitek a připomínek veřejnosti. Připomínka, námitka a zástupce veřejnosti jsou základními nástroji, pomocí kterých může veřejnost interpretovat svá stanoviska k ÚPD.

a) Připomínka

Připomínku může podat každý, občan, vlastník dotčených pozemků, spolek i cizinec. Připomínky se mohou podávat před veřejným projednáním a potom nejpozději do 7 dnů od veřejného projednání. Připomínky musí být uplatňovány písemně, včetně identifikač-

ních údajů a podpisu osoby, jež připomínku sepisuje. Je také nutné dát si pozor na formální stránku, aby úřad nemohl připomínku vyřadit.

Připomínky jako takové nejsou závazné, tudíž úřadu nevyplývá povinnost zabývat se jimi důkladně. Pro vyhodnocení většiny připomínek se používají fráze „akceptováno“, „akceptováno částečně“ a „neakceptováno“. Z tohoto je patrné, že úřady nemusí neakceptování připomínek odůvodňovat a není také možné se proti způsobu vypořádání připomínek bránit právní cestou. (Ekologický právní servis, ©2005-2014)

b) Námitka

Námitku nemůže podat každý občan, jak je tomu u připomínky, ale pouze dotčený vlastník, oprávněný investor, nebo zástupce veřejnosti. Námitky musí obsahovat odůvodnění a současné údaje dle katastru nemovitosti dokládající dotčená práva a vymezení území dotčeného námitkou. Osoba, která je oprávněna podat k určitému záměru námitku, může tak učinit i k dalším záměrům, které se jej přímo netýkají.

Rozdíl proti připomínce spočívá v tom, že o námitkách musí být rozhodnuto písemnou formou. Návrh takového rozhodnutí připravuje obecní úřad a rozhoduje o něm zastupitelstvo. Rozhodnutí o námitce musí obsahovat odůvodnění a je součástí odůvodnění celého územního plánu, nebo celých zásad. Proti rozhodnutí nelze podat ani odvolání ani rozklad.

c) Zástupce veřejnosti

Zástupce veřejnosti je poměrně novým institutem spojeným se stavebním zákonem. V ustanovení § 23 stavebního zákona je definováno, že zástupcem veřejnosti může být buď fyzická, nebo právnická osoba. Touto osobou bývá v nejčastějším počtu případů občanské sdružení. Zástupce veřejnosti je uplatňován především tam, pokud větší počet občanů uplatňuje stejnou, tzv. věcně shodnou připomínku. (Česko, 2006)

Stavebním zákonem je vymezen přesný počet občanů, jejichž podpis zmocňuje zástupce veřejnosti k jednání, aby byla uplatněna jejich věcně shodná připomínka. O připomínce uplatňované zástupcem veřejnosti musí být rozhodováno jako o námitce dotčené osoby.

Tabulka 1: Počet občanů nutných ke zmocnění zástupce veřejnosti

Územní plán	Zásady územního rozvoje
1/10 občanů obce s méně než 2000 obyvateli nebo	1/10 občanů obce na území příslušného kraje s méně než 2000 obyvateli nebo
200 občanů obce	200 občanů obce na území příslušného kraje s méně než 2000 obyvateli nebo
	500 občanů příslušného kraje

Zdroj: Česko, 2006 (vlastní zpracování)

3.4.2 Účast veřejnosti při plánování Politiky územního rozvoje

Politika územního rozvoje je nejvýše postaveným územně plánovacím nástrojem, ve kterém jsou vymezeny požadavky na konkretizaci úkolů a určena strategie pro územní plánování v souvislostech republikových, přeshraničních a mezinárodních s ohledem na udržitelný rozvoj území. (Občanská společnost, ©2003-2006)

V souvislosti s návrhem PÚR musí Ministerstvo pro místní rozvoj dle ustanovení § 33 stavebního zákona zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup návrh politiky územního rozvoje. Dobu a místo konání veřejného projednání oznámí nejméně 30 dnů předem a stanoví lhůtu pro podání písemných připomínek z řad veřejnosti a obcí. Tato lhůta však nesmí být kratší, než 60 dnů ode dne veřejného projednání. Příslušné připomínky se podávají ministerstvu a je proto nutné sledovat webové stránky ministerstva, nebo jeho úřední desku. (Česko, 2006).

Pokud se veřejnost chce vyjádřit, tak si nejprve přečte pracovní návrh a promyslí, zda se jej některé změny mohou přímo týkat. Pokud ano, sepiše připomínku/y s odůvodněním a ve stanovené lhůtě zašle MMR. Dále má možnost sledovat vyhodnocení těchto připomínek a postup Ministerstva při schvalování dokumentu. Po uplynutí stanovených lhůt Ministerstvo upraví návrh politiky územního rozvoje a přitom zohlední výsledky vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, stanoviska, připomínky veřejnosti a výsledky konzultací.

Politiku územního rozvoje následně schvaluje vláda a Ministerstvo zajistí, aby ve Sbírce zákonů bylo uveřejněno sdělení o tom, že politika územního rozvoje byla schválena. Současně zveřejní celý dokument způsobem umožňujícím dálkový přístup. (Občanská společnost, ©2003-2006)

Každé 4 roky se zpracovává zpráva o uplatňování politiky územního rozvoje ve spolupráci MMR s jinými ministerstvy, správními orgány a kraji. Ministerstvo zveřejní návrh zprávy o uplatňování politiky územního rozvoje a stanoví lhůtu pro podání připomínek veřejnosti a obcí. Tato lhůta nesmí být opět kratší než 30 dnů ode dne zveřejnění návrhu. Vláda následně rozhodne o aktualizaci, nebo zpracování nového návrhu politiky územního rozvoje. Ve výjimečných případech může vláda taktéž rozhodnout o aktualizaci PÚR bez předložení zprávy o uplatňování politiky územního rozvoje.

V loňském roce vláda ČR dne 9. srpna 2013 projednala Zprávu o uplatňování PÚR. Na jejím základě rozhodla o zpracování návrhu aktualizace PÚRČR v souladu s § 35/4, který je nutné předložit do 30. listopadu 2014 vládě. Zpráva svým obsahem plní funkci zadání aktualizace PÚR. (Ekologický právní servis, ©2005-2014)

Politika územního rozvoje je vydávána jako usnesení vlády a na rozdíl od všeobecných usnesení, která nejsou závazná pro obce, kraje a občany je její závaznost určena stavebním zákonem.

3.4.3 Účast veřejnosti při Zásadách územního rozvoje

Zásady územního rozvoje se pořizují pro celé území kraje a stanovují především základní požadavky na účelné a hospodárné uspořádání území kraje, vymezují plochy a koridory nadmístního významu a mnohé jiné. ZÚR jsou jedním z nejdůležitějších dokumentů územního plánování a všechny záměry v nich obsažené musí být převzaty obcemi do jejich územních plánů, neboť není možné, aby byl územní plán v rozporu se ZÚR. V ustanovení § 37 stavebního zákona nalezneme, že návrh zásad územního rozvoje pořizuje krajský úřad na základě zadání nebo zprávy o uplatňování zásad územního rozvoje a dále zajišťuje vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území. (Česko, 2006)

Přípravu návrhu zásad územního rozvoje projednávají krajské úřady s Ministerstvem pro místní rozvoj, dotčenými správními úřady a sousedními kraji. Povinností krajů je zajistit zpracování vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj a to také projednat s příslušnými ministerstvy. Tento postup zajišťuje, aby ZÚR neohrožovaly zájmy, které mají ministerstva chránit.

Veřejnost se jedná v souvislosti s přípravou návrhu zásad neúčastní a dostane se tak až k hotovým návrhům zásad územního rozvoje a připravenému vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj (Jarmič a Záhumenská, 2010, s. 11).

Dle ustanovení § 37 stavebního zákona, krajský úřad tento návrh a vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj území doručí veřejnou vyhláškou. V této fázi má veřejnost možnost jak podobu ZÚR ovlivnit. Podat připomínku u krajského úřadu ve lhůtě 30 dnů ode dne doručení veřejné vyhlášky, která je doručena patnáctým dnem po vyvěšení. Krajský úřad následně zašle návrh ZÚR včetně připomínek a námitek Ministerstvu životního prostředí. Pokud dojde k úpravě, tak upravený a posouzený návrh ZÚR a vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj a oznámení o konání veřejného projednání doručí krajský úřad veřejnou vyhláškou. K veřejnému projednání mají přístup dotčené orgány, dotčené obce, sousední kraje a ministerstvo. Oznámení o veřejném projednání musí být ve lhůtě minimálně 30 dnů předem. Jakmile je zveřejněn upravený a posouzený návrh ZÚR, mohou občané posílat krajskému úřadu své připomínky nebo prostřednictvím zástupce veřejnosti námítky, a to nejpozději do 7 dnů ode dne veřejného projednání (dle ustanovení § 39 stavebního zákona). Krajský úřad následně vše vyhodnotí a připraví finální podobu ZÚR včetně rozhodnutí o podaných námítkách, kterou schvaluje zastupitelstvo kraje. (Česko, 2006)

Celý dokument je pak vydán jako opatření obecné povahy. Jedinou právní obranou proti celému opatření obecné povahy nebo jeho části je tak podání žaloby ke krajskému soudu. Žalobu proti opatření obecné povahy může podat ten, kdo tvrdí, že byl tímto opatřením zkrácen na svých právech. Takovou osobou je buď dotčený vlastník (fyzická nebo právnická osoba) nebo dotčená obec.

Dle ustanovení § 42 stavebního zákona probíhá aktualizace ZÚR jednou za 4 roky. (Ekologický právní servis, ©2005-2014)

3.4.4 Účast veřejnosti v územním plánu

O přípravě územního plánu rozhoduje zastupitelstvo obce. Jakmile se veřejnost dozví o přípravě, či změně územního plánu, má možnost se do samotného procesu změny zapojit. A to buď z vlastního podnětu, na návrh příslušného orgánu, na návrh občana obce, nebo jiné fyzické osoby. Pořízení územního plánu zajišťuje zastupitelstvo a jako první musí být zpracováno zadání (Povolná, 2008, s. 22).

Na základě ustanovení § 47 stavebního zákona pořizovatel zpracovává návrh zadání územního plánu ve spolupráci s příslušným členem zastupitelstva. Návrh tohoto zadání zašle pořizovatel příslušným úřadům, sousedním obcím a krajskému úřadu. Návrh je doručen veřejnou vyhláškou a do 15 dnů ode dne doručení může každý u pořizovatele uplatnit své

připomínky. Do 30 dnů od obdržení návrhu zadání mohou dotčené orgány a krajský úřad požadovat vyjádření pořizovatele k požadavkům na obsah územního plánu. Dále může v této lhůtě krajský úřad uplatnit stanovisko a sousední obce podněty a 7 dnů před koncem lhůty doručí příslušný orgán ochrany přírody pořizovateli a příslušnému úřadu stanovisko dle ustanovení § 45 zákona o ochraně přírody a krajiny. Takto upravené zadání územního plánu se předloží zastupitelstvu obce ke schválení – zadání schvaluje zastupitelstvo. (Česko, 2006)

Návrh územního plánu je další fází a zpracovává jej pořizovatel na základě schváleného zadání, nebo dle pokynů pro zpracování návrhu územního plánu. O návrhu je konáno společné jednání s obcí, pro kterou je plán pořizován, krajským úřadem, sousedními obcemi a jinými dotčenými orgány, kdy účastníci musí být informováni alespoň 15 dní předem. Po skončení takového jednání mají lhůtu 30 dní na připomínky. Pořizovatel též doručí návrh plánu veřejnou vyhláškou a do 30 dní může každý uplatnit u pořizovatele písemné připomínky. Krajský úřad zašle své stanovisko k návrhu především s ohledem na soulad s politikou územního rozvoje. Úřad pořizující územní plán na základě veškerých těchto stanovisek tento dokument upraví. (Česko, 2006)

Poslední fází je řízení o územním plánu, které je definováno § 52 stavebního zákona. Pořizovatel doručí veřejnou vyhláškou upravený a posouzený návrh ÚP a oznámení o konání veřejného projednání, které se může konat nejdříve 15 dnů od doručení. Zde je další možnost veřejnosti, jak se zapojit a to buď formou připomínek, nebo námitek prostřednictvím zástupce veřejnosti. Připomínky jsou opět nezávazné a pouze námítky musí být formálním způsobem řešeny. Lhůta pro podání připomínky nebo námítky je 7 dní od veřejného projednání. Pořizovatel ve spolupráci s určeným orgánem vyhodnotí výsledky projednání a zpracuje je s ohledem na veřejný zájem. (Česko, 2006)

Územní plán vydává zastupitelstvo a nejméně jednou za 4 roky předkládá pořizovatel zastupitelstvu zprávu o uplatňování územního plánu za uplynulé období (Česko, 2006).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 ZÁSADY ÚZEMNÍHO ROZVOJE ZLÍNSKÉHO KRAJE

Vzhledem k tomu, že jsou Zásady územního rozvoje dokumentem s územními plány obcí neodmyslitelně spjatým, je první kapitola praktické části věnována právě jim.

Zásady územního rozvoje stanovují především požadavky na účelné a hospodárné uspořádání kraje, vymezují plochy a koridory nadmístního významu a stanovují požadavky na jejich využití, zejména u ploch a koridorů pro veřejné stavby, veřejně prospěšná opatření apod. Pořizují se pro celé území kraje, vydávají se formou opatření obecné povahy a jejich znění musí být vzato v potaz při pořizování a vydávání územních a regulačních plánů.

Zásady územního rozvoje Zlínského kraje byly vydány dne 10. 9. 2008 usnesením č. 0761/Z23/08 a dne 23. 10. 2008 nabyly účinnosti. Při vydání dokumentu byly prioritami, což ostatně platí dodnes, následující body:

- Podporovat prostředky a nástroji územního plánování udržitelný rozvoj území Zlínského kraje, vytvářet na celém území kraje vhodné územní podmínky pro dosažení vyváženého vztahu mezi nároky na zajištění dobrého životního prostředí, stabilního hospodářského rozvoje a kvalitní sociální péče o obyvatele.
- Preferovat při územně plánovací činnosti obcí zpřesnění územního vymezení ploch a koridorů podchycených v Zásadách územního rozvoje, které jsou podstatné pro realizaci republikového a mezinárodního významu.
- Soustředit pozornost na územně plánovací podporu přeměny původních a rozvoje nových hospodářských činností v území regionu se soustředěnou podporou státu. Provéřít soulad lokalizace nových hospodářských aktivit v těchto územích s rozvojovými záměry kraje a možnosti jejich zajištění potřebnou infrastrukturou.
- Podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury Zlínského kraje a posilovat republikový význam krajského města Zlín a jeho urbanizovaného území. Posilovat také rozvoj ostatních významných center kraje a středisek plnicích funkcí obce s rozšířenou působností.
- Podporovat vytváření vhodných územních podmínek pro umístění a realizaci potřebných staveb a opatření pro účinné zlepšení dopravní dostupnosti, vybavenosti a veřejné dopravní obsluhy kraje. (ZÚR ZK, 2010)

Protože stavební zákon stanovuje povinnost aktualizace ZÚR jednou za 4 roky, byla Aktualizace Zásad územního rozvoje Zlínského kraje vydána jako opatření obecné povahy dne 12. 9. 2012 usnesením č. 0749/Z21/12.

Tato aktualizace byla pořízena na základě Zprávy o uplatňování ZÚR ZK v období 2008-2010 schválené Zastupitelstvem Zlínského kraje usnesením č. 0362/Z12/10 ze dne 15. 9. 2010. Předmětem aktualizace ZÚR ZK byly a stále jsou:

- Úpravy priorit územního plánování, rozvojových oblastí, os a specifických oblastí v souladu s PÚR ČR 2008.
- Převedení záměru železnice Z01 v úseku Vizovice – Valašská Polanka z návrhu do územní rezervy.
- Vypuštění ploch suchých vodních nádrží a ochranných valů.
- Úprava vedení trasy regionálního biokoridoru RBK 1582 Hrabůvka - Na Horách.
- a jiné, uvedené v textové části Aktualizace ZÚR ZK.

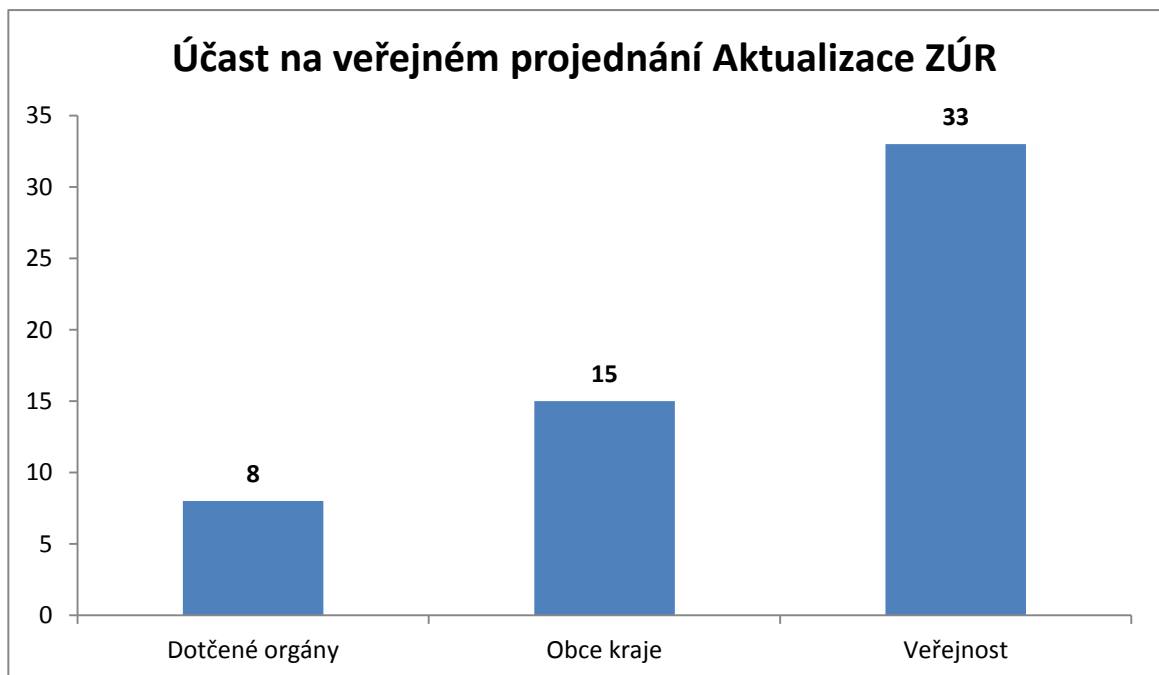
4.1 Veřejnost a Zásady územního rozvoje Zlínského kraje

Jak prvotní verze, tak Aktualizace ZÚR ZK byly vytvořeny dle platného zákona a veřejnost měla možnost se k navrhovanému stavu vyjádřit formou námitek a připomínek.

První jednání o návrhu aktualizace ZÚR se konalo dne 19. 9. 2011. Následně byl návrh ZÚR projednán s dotčenými orgány, sousedním kraji a ministerstvem a takto upravený návrh byl předložen ministerstvu k posouzení. Nedostatky, které k tomuto návrhu mělo ministerstvo, byly odstraněny a dne 12. 4. 2012 bylo veřejnou vyhláškou zahájeno řízení o aktualizaci zásad územního rozvoje. Seznámení s vyhláškou bylo pro veřejnost dostupné formou úřední desky Krajského úřadu, jednotlivých obecních úřadů v kraji a prostřednictvím webových stránek. (Aktualizace ZÚR ZK, 2012, s. 3)

Veřejné projednání související s Aktualizací ZÚR ZK se konalo dne 11. 6. 2012 na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Tohoto projednání se měly možnost účastnit jak dotčené orgány, tak obce i veřejnost. K jednání dorazili zástupci 8 dotčených orgánů, 15 obcí Zlínského kraje a 33 osob z řad obyvatel. (Aktualizace ZÚR ZK, 2012, s. 3)

Graf 1: Účast na veřejném projednání Aktualizace ZÚR ZK



Zdroj: Aktualizace ZÚR ZK, 2012 (vlastní zpracování)

Na setkání byli účastníci seznámeni s účely a cíli projednání a byla jim vysvětlena možnost, jakou mohou podávat námítky a připomínky. Následovalo podrobné vysvětlení obsahu řešeného dokumentu a veškeré náležitosti s ním spojené. V průběhu řízení bylo rozhodnuto o 6 námítkách (většinou ze strany obcí) a 20 připomínkách – opět většinou ze strany obcí. (Aktualizace ZÚR ZK, 2012, s. 6 – 18)

5 ÚZEMNÍ PLÁN VSETÍN

Nový územní plán města Vsetína nahradil předchozí územně – plánovací dokumentaci, která byla vydána v letech 1996 a 2006. Jeho asi největším přínosem je vyčlenění dalších lokalit pro individuální bytovou zástavbu, neboť kromě toho, že byly vytipovány nové lokality, bylo též vyhověno desítkám individuálních žádostí a podnětů majitelů pozemků. Dále došlo ke stabilizaci dopravní sítě a dořešení protipovodňových opatření.

Tato dokumentace byla velmi důležitým podkladem nejen pro individuální výstavbu, ale taktéž pro realizaci řady investičních akcí města v rámci projektu Integrovaný plán rozvoje města, zejména pak rekonstrukce náměstí Svobody a jeho okolí.

V rámci projednávání konceptu a návrhu nového územního plánu bylo vyřešeno celkem devadesát pět námitek a připomínek z řad dotčených orgánů a veřejnosti.

Tvorba nového územního plánu města Vsetín vyplynula ze zákona, dle něž musí mít obce a města vytvořen nový územní plán do roku 2015. Zastupitelstvo města Vsetín proto jakožto orgán příslušný dle ustanovení § 6 odst. 5 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů ve spojení s částí šestou - § 171 a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydalo dne 8. 4. 2010 Územní plán Vsetín. Tento územní plán byl vydán jako Opatření obecné povahy č. 1/2010. (Územní plán Vsetín, 2010)

5.1 Veřejnost a proces pořízení územního plánu Vsetín

Pořízení územního plánu Vsetína bylo schváleno Zastupitelstvem města Vsetína dne 9. května 2006 pod č. usnesení Z/33/11. Protože činnosti spojené s pořízením územního plánu vykonává pořizovatel v přenesené působnosti a územní plán vydává zastupitelstvo města v samostatné působnosti, byl zastupitelstvem dnem 23. 2. 2007 usnesen příslušný zastupitel pro spolupráci s pořizovatelem. (Územní plán Vsetín, 2010)

Pořizovatel, jímž byl odbor územního plánování, stavebního řádu a dopravy Městského úřadu Vsetín ve spolupráci s příslušným zastupitelem zpracoval návrh zadání územního plánu Vsetín. Samotné projednávání návrhu zadání pro zpracování územního plánu bylo zahájeno dne 11. 5. 2007 a tento návrh byl v době od 11. 5. 2007 do 11. 6. 2007 vystaven k veřejnému nahlédnutí na Městském úřadě Vsetín. Na základě uplatněných požadavků a podnětů a po vyhodnocení připomínek, které se vyskytly, upravil pořizovatel ve spolu-

práci se zastupitelem návrh zadání. Takto připravený a zpracovaný návrh zadání byl předložen ke schválení Zastupitelstvu města Vsetín a zastupitelstvo zadání dne 18. 9. 2007 zadání schválilo pod usnesením Z/9/14. (Územní plán Vsetín, 2010)

5.1.1 Koncept územního plánu Vsetín

Na základě schváleného zadání byl projektantem vypracován koncept územního plánu Vsetín, jehož součástí bylo taktéž vyhodnocení vlivů územního plánu na udržitelný rozvoj území. Zpracovaný koncept pořizovatel projednal dle příslušných ustanovení zákona. Veřejná vyhláška, tzv. oznámení o veřejném projednání konceptu byla vyvěšena na úřední desce Městského úřadu Vsetín od 13. 2. 2009 do 31. 3. 2009. Přestože způsob informování veřejnosti a dotčených orgánů je regulérní a v mezích zákona, osobně jej považují, vzhledem k důležitosti dokumentu za nedostatečný a zvolil bych některé další metody, jejichž návrh popisují v dalších kapitolách práce.

Samotné veřejné projednání konceptu se konalo dne 2. 4. 2009 na Městském úřadě ve Vsetíně a do 15 dnů od konání mohl každý uplatnit své připomínky. Vlastníci pozemků a staveb dotčených návrhem veřejně prospěšných staveb, veřejně prospěšných opatření a zastavitelných ploch a zástupce veřejnosti pak mohli uplatnit také námítky. Veřejného projednání konceptu územního plánu se zúčastnili 4 dotčené orgány a 9 osob z řad veřejnosti.

Jakožto dotčený orgán na úseku posuzování vlivu na životní prostředí požádal o prodloužení termínu pro vydání stanoviska Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství. Tato lhůta byla prodloužena o 30 dnů a stanovisko Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ke konceptu územního plánu Vsetín bylo vydáno dne 5. 5. 2009 pod č. j. KUZL 11177/2009 ÚP-Zd.

Graf 2: Počet námitek a připomínek ke konceptu ÚP Vsetín



Zdroj: Územní plán Vsetín (vlastní zpracování)

a) Námítky ke konceptu

Ke konceptu územního plánu Vsetín bylo v době od 13. 2. 2009 do 31. 3. 2009 podáno celkem 18 námitek, z nichž 16 podaly soukromé osoby a 2 námítka společnosti s ručením omezeným. Po termínu byly podány další 2 námítka, kterým se však v souvislosti s ustanovením § 48 odst. 2 stavebního zákona nepřihlédlo.

V otázce 15 z 18 doručených námitek bylo Městským úřadem vyhověno, ve dvou případech nevyhověno a v jednom případě částečně vyhověno. Vzhledem k tomu, že prakticky všechny námítka jsou obdobného charakteru a jejich předmětem je povětšinou nesouhlas s danou definicí jednotlivých pozemků, rozhodl jsem se pro bližší představu a pochopení jednu interpretovat.

Vzorová námítka ke konceptu

Namítající ve fázi konceptu požaduje zařadit vybrané pozemky v k.ú. Vsetín jako navrhovanou plochu pro bydlení v rámci plochy BI – bydlení individuální. S ohledem na kladné vyřízení požadavku na změnu výše uvedeného dále namítající žádá změnu trasy přeložky elektrického vedení ve vazbě na vymezené plochy pro bydlení a posunutí umístění vodojemu na plochu vedlejšího pozemku, který není obhospodařován a je téměř ve stejné elevaci. Na výše uvedených pozemcích je dále šestiletý švestkových sad o počtu cca 800 stromů a jeho úroda by měla až nyní pokrývat značné počáteční investice. Sad hraničí s navrhovanou zástavbou rodinnými domy BI, což jej činí naprosto bezperspektivní

v plánovaném sklizení úrody švestek. Namítající chápe navrhované změny okolních pozemků pro plochy bydlení jako nutnost pro rozvoj města a proto se domnívá, že pozemky, na kterých momentálně sad leží, by byly lépe využity pro výstavbu rodinných domů. (Územní plán Vsetín, 2010)

Uvedené námitce bylo částečně vyhověno s následujícím odůvodněním. Požadavek na přemístění vodojemu uveden v pokynech pro zpracování do návrhu. Rozsah lokality byl ponechán ve stávajícím rozsahu. Navazující pozemky vyhodnoceny jako plocha s výskytem chráněných druhů živočichů – více ve stanovisku orgánů ochrany přírody a krajiny krajského úřadu Zlínského kraje. Vzhledem k uvedenému nebyl zpracován do pokynů požadavek na zařazení těchto ploch do bydlení, ani požadavek na úpravu přeložky elektrického vedení. (Územní plán Vsetín, 2010)

b) Připomínky ke konceptu

V souvislosti s konceptem Územního plánu Vsetín bylo na Městský úřad dále doručeno 67 připomínek jak od fyzických, tak od právnických osob. V 58 případech se jednalo o připomínky z řad občanů, zbylých 9 podaly právnické osoby. Uvedené připomínky byly projednány a ve většině případů byly příslušnými orgány vyslyšeny. Tyto byly poté zohledněny v následující fázi procesu tvorby územního plánu. Zbylá část nebyla vzata v potaz a Městský úřad se jimi tudíž dále nezabýval. Pro pochopení smyslu připomínek jsem jako vzorovou zvolil připomínku společnosti Austin Detonator s.r.o.

Připomínka společnosti Austin Detonator s. r. o.

Společnost Austin Detonator s.r.o. žádá o zapracování zóny havarijního plánování, které stanovil Krajský úřad, odbor kanceláře hejtmána pod č. j. KUZK 67637/2008.

Zóna havarijního plánování činí 394 m od vnitřní zóny havarijního plánování, která je stanovena hranicemi pozemků ve vlastnictví Austin Detonator s.r.o. Ve třetím bezpečnostním pásmu mohou být umíst'ovány pouze jednotlivé budovy mimo územní provozovny, silnice a železnice. Nemůže zde být umíst'ována souvislá výšková zástavba, sídliště s výškovou zástavbou, nemocnice, kulturní památky a stavby s vysokou koncentrací osob.

Daná připomínka byla zohledněna v řešení územního plánu a v zónách havarijního plánování nebudou vymezovány nové návrhové plochy. (Územní plán Vsetín, 2010)

5.1.2 Návrh a vydání územního plánu Vsetín

Na základě výsledku projednání konceptu územního plánu Vsetín zpracoval pořizovatel v rozsahu § 49 stavebního zákona ve spolupráci se zastupitelem návrh pokynů pro zpracování územního plánu Vsetín a návrh rozhodnutí o výběru výsledné varianty řešení, které předložil zastupitelstvu města ke schválení a k rozhodnutí. Pokyny pro zpracování návrhu územního plánu Vsetín byly schváleny zastupitelstvem města dne 8. 9. 2009 usnesením č. Z/30/16. Dle těchto pokynů pak projektant zpracoval příslušný územní plán.

Zpracovaný návrh pořizovatel projednal dle příslušných ustanovení stavebního zákona a správního řádu a jeho projednání započalo 9. 10. 2009. Společné jednání o návrhu se uskutečnilo dne 30. 10. 2009 a k návrhu uplatnily svá stanoviska následující dotčené orgány:

- Ministerstvo vnitra, generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Praha
- Ministerstvo životního prostředí, odbor výkonu státní správy VIII, Olomouc
- Obvodní báňský úřad v Ostravě
- Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad Vsetín
- Ministerstvo obrany, Vojenská ubytovací a stavební správa Brno
- Ministerstvo dopravy Praha
- Krajský úřad Zlínského kraje
- Krajská hygienická stanice Zlínského kraje (Územní plán Vsetín, 2010)

Veřejné projednání o návrhu se uskutečnilo 29. 2. 2010 s tím, že oznámení bylo vyvěšeno na úřední desce Městského úřadu Vsetín. Opět zastávám názor, že tato metoda je nedostatečná, neboť nedává veřejnosti dostatečný prostor k získání informací o konání plánované akce.

Městský úřad Vsetín bohužel neposkytl materiály, dle kterých by potvrdil počet účastníků na veřejném projednání.

Graf 3: Počet námitek a připomínek k návrhu ÚP



Zdroj: Územní plán Vsetín (vlastní zpracování)

a) *Námítky k návrhu územního plánu*

K návrhu územního plánu Vsetín bylo ve stanovené době podáno celkem 9 námitek, vše z řad fyzických osob jakožto dotčených orgánů. Sedm z těchto námitek se týkalo totožné záležitosti a tuto proto popisují níže. Veškeré námítky byly projednány v mezích zákona a bylo jim beze zbytku vyhověno.

Vzorová námitka k návrhu

V sedmi případech uplatnili vlastníci pozemků totožnou námitku, která směřuje proti navrhované ploše BI 302 v návaznosti na BI 1.

Nově zveřejněný návrh územního plánu, který proti původně zveřejněnému doznal značných změn, a který dle namítajících nebyl s dotčenými vlastníky projednán, je neakceptovatelný. Předpokládaná přeložka VN je přemístěna nad pozemky určenými pro individuální výstavbu s již existujícími stavbami, se stoletými stromy a v místech, kde se denně pohybují osoby.

Na těchto pozemcích se uvažují individuální stavby pro trvalé bydlení a není možné ohrožovat se zde trvale pohybující osoby možnými spady námrazy a omezeními, která tato liniová stavba vytváří. Z toho důvodu s návrhem územního plánu vlastníci nesouhlasí a žádají, aby řešení přeložky bylo provedeno mimo pozemky, nejlépe dle původního návrhu s tím, že dále požadují, aby přeložka byla situována tak, aby ochranné pásmo této stavby bylo minimálně 10 m od hranice výše uvedených pozemků pro individuální výstavbu

a to s ohledem na ochranu života a zdraví se zde pohybujících a žijících osob. (Územní plán Vsetín, 2010)

Rozhodnutím příslušných orgánů bylo vyhovění námitky a vypuštěním přeložky VN z návrhu.

b) Připomínky k návrhu územního plánu

Připomínek k návrhu obdržel Městský úřad Vsetín 11, z nichž v sedmi případech došlo k částečnému zohlednění při úpravě návrhu územního plánu.

Na základě výsledků společného jednání k návrhu územního plánu Vsetín byly do tohoto návrhu zapracovány požadavky dotčených orgánů v nejvyšším možném rozsahu. Veškeré uvedené změny pak byly zahrnuty do čistopisu textové a grafické části územního plánu. Upravený návrh územního plánu byl znovu projednán a veřejné projednání se konalo 2. 4. 2010. Na tomto veřejném projednání nebyly ze strany dotčených orgánů ani veřejnosti uplatněny žádné připomínky.

Návrh územního plánu byl pak přezkoumán z hlediska souladu s Politikou územního rozvoje České republiky 2008, souladu se Zásadami územního rozvoje Zlínského kraje, souladu s cíli a úkoly územního plánování, souladu s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích právních předpisů a souladu s požadavky zvláštních předpisů. V zadání územního plánu byl taktéž stanoven požadavek na vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území. Toto stanovisko bylo vydané Odborem životního prostředí a zemědělství krajského úřadu Zlínského kraje.

Vypracovaný a schválený územní plán byl vydán dne 8. 4. 2010 a do současnosti byly vydány dvě změny jakožto Opatření obecné povahy č. 1/2012, resp. 1/2013. Ke změně č. 1 a č. 2 územního plánu Vsetín nebyly ze strany dotčených orgánů ani veřejnosti uplatněny žádné námitky, nebo připomínky.

5.2 Veřejnost a rekonstrukce náměstí Svobody

V souvislosti s novým územním plánem se nejfrekventovaněji řešeným tématem stala v očích veřejnosti úprava náměstí Svobody a přilehlých ulic a nábřeží. Přestože se jedná především o záležitost spojenou s integrovaným plánem rozvoje města, jeho provázanost s územním plánováním je více než zřejmá, protože právě úprava/aktualizace územního plánu byla nutná jak v procesu první fáze rekonstrukce, tak v případě druhém, o který se zasadila široká veřejnost svým konáním.

Začátkem roku 2007 oslovili Vsetínští radní odborný tým z Fakulty architektury VUT v Brně za účelem přípravy urbanistického dotvoření vybraných ploch města. Na základě této studie pak oslovili společnost Block, a.s., která měla zpracovat konkrétní návrh podoby náměstí a přilehlých oblastí. Návrhy společnosti Block byly vypracovány ve dvou variantách, kdy v první alternativě bylo náměstí řešeno jako hravá výtvarná skladba různých ploch nabízejících možnosti pro pobyt, pohyb, estetický zážitek a relaxaci a druhá byla zaměřena spíše na stávající komunikační trasy a navržení proskleného dvojčete městského úřadu, spolu s úpravou parkovacích míst v příslušné oblasti. Oba tyto návrhy byly po několika měsících vystaveny v prostorách kina Vatra pro širokou veřejnost. Během této doby tuto „výstavu“ navštívily stovky osob z blízkého i širokého okolí. (Osvobod'me náměstí, ©2012)

O tom, že celá kauza bude mít dlouhé trvání, bylo jasné hned od počátku. O navrhovaných studiích bouřlivě diskutovali členové komisí rady města, radní i zastupitelé a nedošli k jednotnému názoru. Stejně tak veřejnost byla poměrně nejednotná. K samotným návrhům se vyslovilo necelých 300 místních obyvatel, kdy téměř polovina z nich se vyjádřila pro variantu, ve které bylo náměstí řešeno jako skladba různých ploch. Druhou alternativu, která kladla důraz na stávající komunikační trasy, by vybrala zhruba třetina obyvatel. Asi třetina respondentů však měla k předloženým studiím určité výhrady. Nejvíce lidem vadilo propojení budovy městského úřadu a domu kultury, nedostatek zeleně, málo parkovacích míst v okolí náměstí a nízký počet navrhovaných variant. (Osvobod'me náměstí, ©2012)

5.2.1 Architektonická soutěž

Na základě zjištěných dat a nejednotnosti radních a obyvatel rozhodla radnice o vyhlášení architektonické soutěže, jejímž předmětem bylo vytvoření soutěžního návrhu řešení územ-

ní náměstí Svobody a ulice Svárov. Termín konání soutěže byl vypsán na 25. 2. 2008 – 8. 4. 2008.

Vzhledem k tomu, že této soutěže se zúčastnili pouze dva kandidáti a žádný z jejich návrhů nebyl odbornou komisí doporučen k postupu do 2. kola, bylo 14. 5. 2008 rozhodnuto o zrušení soutěže. „Skutečnost, že se této soutěže zúčastnily jen dva ateliéry, je pro nás velkým zklamáním. Očekávali jsme nejen větší účast ateliérů, ale také zcela nové myšlenky a pohledy na řešení prostoru“ okomentovala výsledek mluvčí radnice Eva Stejskalová.

Dalším postupem tak bylo doporučení zahájení soutěže nové, kombinované pro nejméně tři renomované architektonické týmy, kterou mělo zastupitelstvo v plánu vyhlásit na červen 2008, což se také stalo. Předmětem soutěže bylo vytvoření soutěžního návrhu řešení území náměstí Svobody a ulice Svárov ve Vsetíně. (Osvobod'me náměstí, ©2012)

Základními soutěžními podmínkami opakované soutěže bylo:

- Důsledně strukturovaný obsah soutěžního návrhu pro 1. a 2. kolo
- Zdůraznění požadavku na koncepční prostorovou úvahu

Termín konání nové soutěže byl stanoven na červenec – říjen 2008 (1. kolo) a 20. 11. 2008 (2. kolo). Samotné soutěže se, na rozdíl od první, zúčastnilo pět návrhů, z nichž dva postoupily do druhého kola, kdy autoři projektů měli za úkol vypracování jejich podrobného řešení. V této fázi se občané opět mohli seznámit s navrhovanými náměty, avšak jakékoliv jejich připomínky k danému stavu již zohledněny nebyly. (Město Vsetín, ©2011)

Vítězem soutěže se stal návrh MOBA studia Praha, jelikož dle poroty jako jediný řešil prostorové uspořádání zadaného území s vazbami a propojením na historické centrum i rozvojové plochy. Porota dále ocenila plánovanou reinterpretaci stávající solitérní stavby, navrácení parteru domů na úroveň chodce a použití zeleně jakožto rovnocenného architektonického prvku.

V průběhu ledna proběhla prezentace vítězného projektu v prostorách vsetínského kina Vatra. Veřejnost v tuto dobu měla možnost si prohlédnout taktéž ostatní projekty ze soutěže a vznést k nim své připomínky. Z principu věci se však mohli vyjádřit maximálně mezi sebou, neboť už v této době byl znám vítězný projekt. Veřejnost byla tímto stavem velmi nespokojena, neboť cítila, že neměla možnost se v průběhu architektonické soutěže dostatečně vyjádřit a podat námítky a připomínky. (Osvobod'me náměstí, ©2012)



Zdroj: TM Stav spol. s r. o., ©2009

Obrázek 4: Vítězný návrh studia MOBA

5.2.2 Průběh rekonstrukce náměstí

V září 2010 byla z 11 uchazečů vybrána společnost TM Stav, která nabídla zhotovení náměstí za 16,34 milionů korun. Vzhledem k technickým problémům, špatným klimatickým podmínkám a chybám v projektu se realizace protáhla o více než půl roku. Došlo také ke změnám v projektu, kdy bílý mlat byl nahrazen šedým a především musely být vykáceeny vzrostlé stromy před Střední zdravotnickou školou, přestože se v původním návrhu počítalo s jejich zachováním. Už v této době se začaly projevovat výrazné nesouhlasné názory z řad veřejnosti, která čím dál více cítila, že vše není v úplném pořádku.

V červnu 2011 bylo rekonstruované náměstí Svobody slavnostně otevřeno za mírného optimismu. „Věřím, že i přes názorovou odlišnost získají k novému náměstí vztah také místní obyvatelé,“ uvedla ve svém prohlášení starostka města Iveta Tábořská. Tyto předpoklady vzaly za své ihned v počátku, neboť vsetínní občané náměstí nepřijali. Kritika se začala snášet ze všech stran prakticky okamžitě. V létě za to mohla prašnost na betonovém podkladu a absence stínů, v zimě nemožnost úklidu, protože případným soleným posypem by povrch byl naprosto zničen a na jaře bahnem a neodtékající vodou. Celoročním problémem byla nemožnost plochu využívat například pro farmářské trhy, koncerty a podobné akce. (Osvobodme náměstí, ©2012)

Na radnici se začaly objevovat neustálé stížnosti a připomínky z řad veřejnosti, což město údajně nechápalo, protože lidé měli dle jeho názoru se kdykoliv v průběhu soutěže vyjádřit a podobu náměstí ovlivnit. Dále se k nim prý dostávaly především pozitivní ohlasy, negativních bylo minimum. Veřejnost však s tímto prohlášením nesouhlasila a naopak zdůraznila, že možností k vyjádření se k čemukoliv nebylo v průběhu opakované soutěže možné.

Následně nastal několikaměsíční klid, než se v dubnu 2012 rozhodli aktivní občané pro reálné kroky. 26. dubna 2012 byla pořádána akce „Osvobodme náměstí“, kterou během jednoho jediného dne podepsalo 634 občanů města. Tímto dali občané městu najevo, že nevydařená rekonstrukce je trápí a že si přejí, aby město uspořádalo kvalitní veřejné akce, na základě kterých se bude otevřeně a transparentně postupovat v nápravě stávající situace a která by měla zaručit neopakování se podobného stavu. Dále byla uspořádána debata s architektem z katedry architektury Fakulty stavební VŠB-TUO v Ostravě o problematice rekonstruovaného náměstí a dalších prostor. Této akce konané 3. května se zúčastnilo 17 občanů města.

Jako reakci na otevřený dopis veřejnosti uspořádalo město v červnu 2012 několik veřejných debat, na kterých mohli lidé diskutovat o nové podobě náměstí – bylo jasné, že současnou situaci je třeba řešit za všech okolností. Sám architekt, jenž původní návrh vypracoval, přiznal, že diskuze s občany byla hrubě podceněna a že věří, že celá kauza bude pro město přínosná a poučná.

V lednu 2013 na zasedání městského zastupitelstva předložil architekt další dvě varianty řešení úprav náměstí a jeho blízkého okolí. Zastupitelé přímo na místě oba návrhy připomínkovali a architekt následně během několika dní předložil přepracované varianty, které byly umístěné na webu města s tím, že občané měli možnost se k nim vyjádřit a vybrat tu, jež pro ně bude přijatelná. Naprostá většina účastníků diskuze se přiklonila k prvnímu návrhu.

V červenci začala samotná rekonstrukce podle tohoto nového návrhu a nové náměstí bylo slavnostně otevřeno ve čtvrtek 7. listopadu 2013.



Zdroj: Valašský deník, ©2005-2014

Obrázek 5: Současná podoba náměstí a okolí

Po roce a půl od vzniku iniciativy „Osvobodme náměstí“ se tak občané Vsetína konečně dočkali nápravy nepovedené rekonstrukce náměstí a přilehlé plochy. Jak se bude toto náměstí líbit a zda jej místní vezmou za své, ukáže až čas. Tato několikaletá kauza tak byla nejspíše ukončena a až v budoucnu uvidíme, zda si všichni zainteresovaní vzali ponaučení a zvolením vhodných metod informování včasné uvedou veřejnost do řešení obdobné problematiky.

6 ÚZEMNÍ PLÁN VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ

Město Valašské Meziříčí je regionálním střediskem osídlení nacházejícím se v severní části Zlínského kraje, v rozvojové ose nadmístního významu N-OB1 Podbeskydsko, stanovené v aktualizaci Zásad územního rozvoje Zlínského kraje. Celkový potenciál města, jeho velikost, význam a umístění v rámci sídelní struktury jej předurčuje k dalšímu rozvoji. Tento rozvojový potenciál bude dále posílen vybudováním plánované silnice I/35 a I/57.

Především z těchto důvodů bylo v roce 2007 rozhodnuto o tvorbě nového územního plánu, který by měl k tomuto očekávanému rozvoji dopomoci. Dalším důvodem bylo to, že stávající územní plán byl vydán usnesením zastupitelstva města dne 24. června 1997 a až do zmíněného roku 2007 prošel mnoha změnami. Nahradit jej proto bylo nezbytně nutné. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Zastupitelstvo města Valašské Meziříčí proto jako příslušný správní orgán ve smyslu ustanovení § 6 odst. 5 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s částí šestou - § 171 a následujících zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle §54 odst. 2 stavebního zákona, za použití ust. § 43 odst. 4 stavebního zákona a § 13 a přílohy č. 7 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti vydalo Územní plán Valašské Meziříčí.

Tento územní plán byl vydán dne 1. Listopadu 2012 jako Opatření obecné povahy č. 14/2012 a nabyl účinnosti 20. listopadu 2012. Na základě vydání nového zákona byla ukončena platnost Územního plánu sídelního útvaru Valašské Meziříčí včetně jeho změn a doplňků. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Obecné cíle tohoto územního plánu byly následující:

- Rozvoj města a jeho místních částí v souladu s požadavky Politiky územního rozvoje ČR a Zásadami územního rozvoje Zlínského kraje
- Návrh koncepce rozvoje města a jeho místních částí bude navazovat na koncepci navrženou v Územním plánu sídelního útvaru Valašské Meziříčí
- Územní plán bude podporovat polycentrický rozvoj sídelní struktury města a jeho místních částí a vytvářet předpoklady pro posílení partnerství mezi urbánními a venkovskými oblastmi

- Posílení významu města jako regionálního centra na křižovatce vnitrostátních dopravních tahů
- Řešení rozvoje na principu zajištění udržitelného rozvoje území
- a jiné, uvedené v zadání Územního plánu Valašské Meziříčí

Novému územnímu plánu samozřejmě předcházelo několik fází, které jsou podrobně rozepsány níže.

6.1 Veřejnost a proces pořízení územního plánu Valašské Meziříčí

Zastupitelstvo Města Valašské Meziříčí schválilo dne 25. ledna 2007 pod usnesením č. Z4/40 v souladu s § odst. 5 písm. a) ve spojení s § 44 písm. a), stavebního zákona, pořízení Územního plánu Valašské Meziříčí. Zastupitelem města pro spolupráci s pořizovatelem byl vybrán předseda Výboru pro územní rozvoj Zastupitelstva města Valašské Meziříčí.

Základním a výchozím podkladem pro zpracování návrhu bylo Zadání Územního plánu Valašské Meziříčí, jehož návrh pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem zpracoval. V tomto návrhu zadání byly ve smyslu stavebního zákona stanoveny hlavní cíle a požadavky pro zpracování návrhu územního plánu, dále obsah, rozsah a způsob řešení včetně stanovení postupu prací v souladu s § 11 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladem, územně plánovací dokumentaci a způsobu evidence územně plánovací činnosti. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Zpracovaný návrh zadání zaslal pořizovatel, přesně tak, jak mu to stanovuje zákon, dotčeným orgánům, sousedním obcím a krajskému úřadu oznámením o projednávání návrhu zadání ze dne 11. března 2009. Dotčené orgány byly zároveň vyzvány k uplatnění stanovisek a sousední obce k uplatnění připomínek ve lhůtě 30 dnů ode dne jednání. Zveřejnění návrhu zadání a jeho vystavení k veřejnému nahlédnutí po dobu 30 dnů ode dne vyvěšení bylo pořizovatelem zajištěno veřejnou vyhláškou. Tato byla vyvěšena v měsících březnu a dubnu roku 2009. V této lhůtě mohl každý uplatnit připomínky, dotčené orgány a krajský úřad své požadavky a sousední obce podněty.

Krajský úřad Zlínského kraje odbor životního prostředí a zemědělství v této fázi rozhodl, že Zadání územního plánu musí být posouzeno z hlediska vlivů na životní prostředí a nedílnou součástí další fáze Územního plánu bude vyhodnocení vlivů na životní prostře-

dí. Na základě uplatněným požadavků a podnětů a po vyhodnocení připomínek a po projednání návrhu zadání ve Výboru pro územní rozvoj, pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem upravil návrh zadání a takto upravený návrh zadání byl předložen zastupitelstvu k projednání. Na svém 32. zasedání dne 25. června 2009 rozhodli zastupitelé města Valašské Meziříčí o schválení zadání pod č. usn. Z32/03. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

6.1.1 Koncept územního plánu Valašské Meziříčí

Dle § 50 odst. 1 stavebního zákona pořizovatel na základě schváleného zadání zajistil pořízení konceptu územního plánu, který byl zpracován Urbanistickým ateliérem s. r. o. Součástí tohoto konceptu bylo vyhodnocení vlivu územního plánu na udržitelný rozvoj a posouzení územního plánu z hlediska vlivu na životní prostředí.

Takto zpracovaný koncept byl projednán dle příslušných ustanovení stavebního zákona a správního řádu. Oznámení o veřejném projednání konceptu bylo doručeno dotčeným orgánům, sousedním obcím a Krajskému úřadu dopisem ze dne 17. srpna 2010.

Veřejné projednání konceptu včetně vyhodnocení vlivu na udržitelný rozvoj se konalo dne 22. září 2010. O tomto projednání byla veřejnost informována na úřední desce a webových stránkách města. Projednání pak proběhlo v prostorách zasedací místnosti na Městském úřadě Valašské Meziříčí a mimo ostatní se jej zúčastnilo také několik místních obyvatel. Nejen tito pak mohli v mezích zákona uplatnit své námítky (jakožto dotčené orgány), případně připomínky (jakožto veřejnost).

V rámci veřejného projednání ke konceptu požádal o prodloužení termínu pro vydání stanoviska Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství jakožto dotčený orgán na úseku posuzování vlivu na životní prostředí. Tato lhůta byla prodloužena o 30 dnů. Stanovisko Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu ke Konceptu Územního plánu Valašského Meziříčí bylo vydáno dne 15. října 2010. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Graf 4: Počet námitek a připomínek ke konceptu ÚP



Zdroj: Územní plán Valašské Meziříčí (vlastní zpracování)

a) *Námítky ke konceptu*

Na základě možnosti podávat připomínky ke konceptu územního plánu bylo Městskému úřadu ve Valašském Meziříčí doručeno v řádném termínu doručeno 21 námitek z řad dotčených orgánů, kterými byly jak fyzické, tak právnické osoby. Z těchto námitek bylo v pouhých třech případech namítajícímu vyhověno, v dalších 13 pak byly veškeré námítky zamítnuty. Částečně schválené námítky se objevily ve zbylých případech. Jako nejpilnější namítající se ukázala společnost SCHOTT Lighting and Imaging ČR, s. r. o., která podala tři různé námítky.

b) *Připomínky ke konceptu*

Ke konceptu byly dále uplatněny připomínky, které mohla vznést široká veřejnost, v podstatě tedy jakýkoliv občan, a to nejen Valašského Meziříčí. Této možnosti využili nejen občané jako jednotlivci, ale taktéž různá občanská sdružení. Celkem bylo v této fázi doručeno přesně 95 připomínek. Přestože mírná většina část připomínek z řad veřejnosti byla zamítnuta, mělo toto podstatný význam, neboť ostatní byly akceptovány a dále zapracovány. Co se týká veřejnosti, tak největší iniciativu v této fázi projevil vybraní občané založením dvou občanských sdružením, prostřednictvím kterých pak podali své připomínky ke konceptu.

Připomínky občanských sdružení

Občanské sdružení Srdce Valašska připomínkovalo dvě náležitosti konceptu územního plánu a to:

- (1) nesouhlasilo, aby prostor za železniční tratí směr Hranice na Moravě v oblasti Hranická ulice a ke Lhotce nad Bečvou byl zařazen do skupiny a vyznačen jako plochy V (plochy výrobní a skladování – těžký průmysl), nebo VP – plochy pro průmyslovou výrobu a skladování. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Této připomínce nebylo vyhověno, neboť funkční využití předmětné lokality vychází ze schválené územně plánovací dokumentace Územního plánu sídelního útvaru Valašské Meziříčí, schváleného v červnu 1997.

- (2) Sdružení nesouhlasilo v souvislosti s tvorbou nového územního plánu s navrženou trasou západní větve silničního obchvat města a navrhlo proto trasu novou.

Této připomínce nebylo taktéž vyhověno, protože území Valašského Meziříčí je součástí významné rozvojové osy nadmístního významu, která je uvedena v Politice územního rozvoje ČR 2008 a koridor silnice vychází ze schválené územně plánovací dokumentace Územního plánu sídelního útvaru Valašské Meziříčí. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Dalším sdružením, které se do konceptu územního plánu vložilo, bylo **Občanské sdružení Za Krhovou klidnější, krásnější a zdravější.**

Toto sdružení podalo námitku, která však pořizovatelem byla vyhodnocena jako připomínka a spočívala v nesouhlasu s navrženým umístěním severní větve tzv. obchvatu Valašského Meziříčí. Argumentem sdružení bylo zhoršení životního prostředí v případě realizace stavby, exhalace, hlučnosti a necitlivé narušení krajinného rázu. Občané se podivují především nad pouze jednou variantou obchvatu a to v těsné blízkosti města.

Dané připomínce nebylo, stejně jako v případě připomínky Občanského sdružení Srdce Valašska, vyhověno. Odůvodnění je totožné jako v případě připomínky Občanského sdružení Srdce Valašska.

V rámci veřejného projednání ke konceptu dále požádal o prodloužení termínu pro vydání stanoviska Krajský úřad Zlínského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství jakožto dotčený orgán na úseku posuzování vlivu na životní prostředí. Tato lhůta byla prodloužena

o 30 dnů. Stanovisko Krajského úřadu Zlínského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu ke Konceptu Územního plánu Valašského Meziříčí bylo vydáno dne 15. října 2010.

V souvislosti s konceptem byla veřejnost s územním plánem seznámena taktéž formou veřejného sezení pro obyvatele místních částí Valašského Meziříčí. Předmětem tohoto sezení bylo seznámit veřejnost o procesu územního plánování a s konceptem samotného územního plánu Valašské Meziříčí. Sezení bylo vedeno příslušnými zastupiteli města a pořizovatelem územního plánu, kterým mohla veřejnost klást nejrůznější otázky. Zájem veřejnosti byl poměrně velký, neboť se jej v součtu zúčastnilo, dle prezenční listiny 72 obyvatel místních částí. Přesto myslím, že účast mohla být daleko vyšší, kdyby tomuto sezení byla přiložena větší váha a veřejnost byla informována i jinak, než standardním způsobem.

6.1.2 Návrh a vydání územního plánu Valašské Meziříčí

Po projednání konceptu ve Výboru pro územní rozvoj Zastupitelstva města Valašské Meziříčí zpracoval pořizovatel ve spolupráci s určeným zastupitelem a v souladu s ust. § odst. 1 stavebního zákona Návrh pokynů pro zpracování návrhu Územního plánu Valašské Meziříčí, včetně návrhu rozhodnutí o výběru výsledné varianty řešení. Tyto dokumenty předložil spolu s Pokyny pro zpracování návrhu Územního plánu ke schválení a k rozhodnutí zastupitelstvu města. (Územní plán Valašské Meziříčí, 2012)

Pokyny pro zpracování návrhu Územního plánu Valašské Meziříčí, včetně rozhodnutí o variantách řešení, zastupitelstvo města schválilo na zasedání dne 3. března 2011 usnesením č. Z4/14. Na základě těchto pokynů zpracoval Urbanistický ateliér návrh Územního plánu Valašské Meziříčí a pořizovatel jej projednal dle zákona.

Společné jednání o návrhu územního plánu bylo oznámeno dotčeným orgánům a sousedním obcím dopisem ze dne 4. října 2011. Dotčené orgány byly zároveň vyzvány k uplatnění svých stanovisek a sousední obce k uplatnění připomínek ve lhůtě 30 dní ode dne jednání, jež bylo konáno 14. listopadu 2011.

Návrh územního plánu projednaný s dotčenými orgány a sousedními obcemi a upravený na základě připomínek a stanovisek byl pořizovatelem předložen k posouzení Krajskému úřadu Zlínského kraje. Tento vydal své oficiální stanovisko v červnu 2012.

Veřejnou vyhláškou pořizovatel oznámil veřejné projednání upraveného a posouzeného návrhu opatření obecné povahy č. 11/2012 Územní plán Valašské Meziříčí. Tato veřejná vyhláška byla vyvěšena od 27. června 2012 do 23. srpna 2012. K tomuto jednání byly pozvány dotčené orgány a okolní obce dopisem. Veřejné projednání se s odborným výkladem uskutečnilo 22. srpna 2012. Místem konání byly opět prostory na místním městském úřadě a účastnili se jej, mimo dotčené orgány, taktéž občané jednotlivci a zástupci Občanského sdružení Valaši. Nejdlejší čas vyvolala především diskuze o plánovaném obchvatu města, která se mnohým občanům nezamlouvala již v konceptu územního plánu.

Graf 5: Počet námitek a připomínek k návrhu ÚP



Zdroj: Územní plán Valašské Meziříčí (vlastní zpracování)

a) *Námítky k návrhu územního plánu*

V době zákonem stanoveném termínu bylo městskému úřadu doručeno 21 námitek k návrhu, opět především z řad fyzických osob. V tomto případě byl uplatněn zamítavý postoj k celkem 19 z nich a pouze dvěma bylo částečně vyhověno. Většina z těchto námitek směřovala k úpravě definice parcel, menší část z nich obsahovala již několikrát zmiňovaný obchvat.

b) *Připomínky k návrhu územního plánu*

Připomínek k návrhu územního plánu dorazilo v řádném termínu celkem 24 s rozdílnými výsledky rozhodnutí. Občanské sdružení Srdce Valašska, nyní Občanské sdružení Valaši podalo opakovanou připomínku k plánovanému obchvatu, avšak ani v této fázi neuspělo a jejich připomínce nebylo vyhověno.

Na základě veřejného projednání návrhu pořizovatel dospěl k závěru, že nedošlo k žádným podstatným úpravám návrhu a následně provedl pouze dílčí úpravy, které na samotný návrh neměly podstatný vliv.

Návrh Územního plánu Valašské Meziříčí byl následně přezkoumán pořizovatelem v rozsahu a obsahu dle § 53 odst. 4 stavebního zákona a bylo konstatováno, že je zde:

- soulad s Politikou územního rozvoje ČR 2008
- soulad s územně plánovací dokumentací vydanou Zlínským kraje
- soulad s cíli a úkoly územního plánování
- soulad s požadavky stavebního zákona a jeho prováděcích předpisů
- soulad s požadavky zvláštních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů

Samotný územní plán byl pak vydán dne 1. listopadu 2012 jako Opatření obecné povahy č. 14/2012 a nabyl účinnosti 20. listopadu 2012.

7 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

V rámci své diplomové práce jsem během února a března 2014 provedl anonymní průzkum mezi obyvateli měst Vsetín a Valašské Meziříčí, jehož smyslem bylo vytvoření si uceleného pohledu na znalosti a názor veřejnosti v oblasti územního plánování a jejich možnostech se do tohoto procesu zapojit.

Cílem průzkumu bylo získat co nejvyšší počet dat od občanů výše zmiňovaných měst, seznámit se s jejich názory a na základě těchto dat vyhodnotit jejich postoj k územnímu plánování.

Jako nejvhodnější metodu sběru požadovaných dat jsem zvolil statistické šetření formou dotazníku, který byl koncipován tak, aby umožnil určit míru znalostí občanů o územním plánování.

Cílovou skupinu tvořili všichni obyvatelé měst bez rozdílu věku, pohlaví, vzdělání a zaměstnání. Z důvodů zachování anonymity byly dotazníky zpracovány bez uvedení osobních údajů. Respondenti vyplňovali dotazník pomocí výběru z nabízených variant odpovědí. Celkem se dotazníkového šetření zúčastnilo 106 obyvatel města Vsetína a 134 obyvatel města Valašské Meziříčí.

7.1 Výsledky dotazníkového šetření

Pomocí krátkých souhrnů k jednotlivým otázkám analyzuji v této podkapitole výsledky dotazníkového šetření.

Otázka č. 1

Zajímáte se o veřejné dění ve Vašem městě?

Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 1

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
86	20	112	22

Zdroj: vlastní zpracování

První otázka byla zaměřena na zjištění, zda občané projevují zájem na rozvoji vlastního města. Ve Vsetíně odpovědělo kladně 81,1% respondentů, ve Valašském Meziříčí pak do-

konce 83,6% dotázaných, z čehož můžeme usuzovat, že veřejné dění je pro většinu obyvatel určitým způsobem zajímavé a mají zájem do tohoto dění aktivně promlouvat.

Otázka č. 2

Rozumíte pojmu udržitelný rozvoj?

Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 2

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
65	41	81	53

Zdroj: vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že se samotným procesem územního plánování je neodmyslitelně spjat taktéž termín Udržitelný rozvoj, směřovala má druhá otázka právě k tomuto. 61,3% Vsetínských a 60,4% Valašskomeziříčských Udržitelnému rozvoji rozumí a dokáží jej dostatečným způsobem vysvětlit.

Otázka č. 3

Rozumíte pojůmům územní plánování a územní plán?

Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 3

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
93	13	120	14

Zdroj: vlastní zpracování

Podstatou dotazníkového šetření bylo zjistit, jak vlastně lidé chápou územní plánování, zda problematice rozumí a aktivně se podílí na řešení souvislostí spojených s územním plánem. Základním pojůmům rozumí 87,7% obyvatel Vsetína a 89,5% obyvatel Valašského Meziříčí. Takto vysoká čísla přisuzují především tomu, že stávající územní plány obou měst byly pořízeny relativně nedávno a obyvatelstvo mělo tudíž dostatek příležitostí se s termínem a danou problematikou seznámit.

Otázka č. 4

Jste obeznámen se současným územním plánem ve Vašem městě?

Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 4

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
38	68	55	79

Zdroj: vlastní zpracování

Přestože má obyvatelstvo v obou městech poměrně vysoký zájem o veřejné dění, tak samotný územní plán nejspíše nepatří mezi jejich priority. Na otázku související se znalostí konkrétního územního plánu odpovědělo kladně pouze 35,8%, resp. 41% občanů.

Otázka č. 5

Víte, kde máte možnost do současného územního plánu nahlédnout?

Tabulka 6: Vyhodnocení otázky č. 5

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
74	32	95	39

Zdroj: vlastní zpracování

Na tuto otázku se kladně vyjádřili především respondenti, kteří už v předchozích otázkách projevíli znalosti týkající se oblasti územního plánování. O místech, kde je možno nahlédnout do územně plánovací dokumentace, ví 69,8% dotazovaných vsetínských občanů a 70,9% valašskomeziříčských občanů.

Otázka č. 6

Nahlížel jste někdy do územního plánu Vašeho města?

Tabulka 7: Vyhodnocení otázky č. 6

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
30	76	44	90

Zdroj: vlastní zpracování

Z dotazovaného vzorku obyvatel aktivně nahlíželo do stávajících územního plánů pouze 28,3% Vsetínských a 32,8% Valašskomeziříčských.

Otázka č. 7

V době, kdy byl současný plán projednáván, jakým způsobem jste byl o přípravě jeho tvorby informován?

Tabulka 8: Vyhodnocení otázky č. 7

Vsetín			Valašské Meziříčí		
web	úřední deska	tisk	web	úřední deska	tisk
7	16	2	20	22	1

Zdroj: vlastní zpracování

Drtivá většina respondentů si již nepamatuje, nebo neví, jakým způsobem se o projednávání návrhu stávajícího územního plánu ve svém městě dozvěděla. Ve Vsetíně se jedná o 76,5% a ve Valašském Meziříčí o 68%. Tento více než 8% procentní rozdíl přisuzují tomu, že Valašské Meziříčí schvalovalo svůj plán později a tudíž jeho obyvatelé mají stále v čerstvé paměti jeho projednávání. U obyvatel, kteří si metody informování pamatují, převažovaly webové stránky daných měst a jejich úřední desky. Prakticky žádné další metody oslovení veřejnosti se zde neobjevují, což koresponduje s tím, že městské úřady v podstatě využily jen tyto dva nástroje.

Otázka č. 8

Myslíte, že zvolené metody informování byly ze strany městského úřadu dostatečné?

Tabulka 9: Vyhodnocení otázky č. 8

Vsetín			Valašské Meziříčí		
ano	ne	nevím	ano	ne	nevím
30	52	24	35	50	49

Zdroj: vlastní zpracování

Velká část tazatelů nebyla spokojen s metodami, které byly pro informování o územním plánování využity. V případě Vsetína tomu bylo u téměř 50% dotázaných, ve Valašském Meziříčí 37%. Menší část pak k této otázce neměla vyhraněný názor a zbytek byl spokojen. Vzhledem k počtu nespokojených obyvatel se opět utvrzují v tom, že webové stránky a úřední desky nejsou v současné době dostatečným nástrojem.

Otázka č. 9

Účastnil jste se veřejného projednání o územním plánu ve Vašem městě?

Tabulka 10: Vyhodnocení otázky č. 9

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
3	103	6	128

Zdroj: vlastní zpracování

Veřejného projednání se ve Vsetíně účastnili 3 obyvatelé z dotazovaných, což představuje vzorek ve výši 2,9%, ve Valašském Meziříčí pak obyvatel 6 (4,48%). Ve většině z těchto případů se jednalo o osoby, které měly být navrhovaným plánem nějakým způsobem dotčeny.

Otázka č. 10

Vznesl jste někdy námitky/připomínky k projednávanému územnímu plánu?

Tabulka 11: Vyhodnocení otázky č. 10

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
4	102	7	127

Zdroj: vlastní zpracování

Právo vznést k projednávanému územnímu plánu námitku nebo připomínku využilo 3,9% (Vsetín) a 5,5% (Valašské Meziříčí) obyvatel. Mimo 3 respondenty se jednalo vždy o osoby, které se osobně účastnily i veřejného projednání.

Otázka č. 11

Pokud ano, bylo Vaší námitce/připomínce vyhověno?

Tabulka 12: Vyhodnocení otázky č. 11

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
2	2	3	4

Zdroj: vlastní zpracování

V 5 případech z 11, což představuje 45 %, bylo dotazovaným vyhověno při řešení jejich námitky nebo připomínky k navrhovanému územnímu plánu. Můžeme tedy konstatovat, že vznesení připomínek má svůj význam a v mnohých případech i je účinným nástrojem, jímž se může veřejnost k územnímu plánu vyjádřit.

Otázka č. 12

Myslíte, že veřejnost může výrazným způsobem promluvit do procesu tvorby územního plánu?

Tabulka 13: Vyhodnocení otázky č. 12

Vsetín		Valašské Meziříčí	
ano	ne	ano	ne
16	90	29	105

Zdroj: vlastní zpracování

V poslední otázce došlo k tématu zásahu veřejnosti do tvorby projednávaného územního plánu. Jak z výsledků vyplývá, veřejnost se k tomuto staví poměrně pesimisticky a ve většině případů nevěří tomu, že právě ona může být významným faktorem při tvorbě územního plánu. Řečí čísel – pouhých 15,1% Vsetínských a 21,6% Valašskomeziříčských obyvatel věří v možnost ovlivnění tvorby územního plánu.

Otázky č. 13, 14 a 15

Tyto otázky byly zaměřeny na zjištění demografického složení dotazovaných. Podle výsledků byli nejpilnější lidé v rozmezí 30-50 let, středoškoláci, muži. Nejmenší zastoupení, podle očekávání, měli senioři ve věku 70+ a lidé se základním vzděláním.

7.2 Zhodnocení dotazníkového šetření

Na základě výše prezentovaných výsledků vyvozují, že většina obyvatelstva ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí je se základními pojmy a fungováním procesu územního plánování seznámena. Přesto se bohužel nedá říct, že by územní plánování v očích veřejnosti dosahovalo takového významu, jaký si bezesporu zaslouží.

I když většina obyvatel ví, kde se územní plán nachází a co vše obnáší, tak nemá zájem se s ním podrobněji seznámit, či do něj nahlédnout. Hlavní příčinu tohoto stavu spatřují především v tom, že velký počet dotazovaných na základě svých negativních zkušeností v dalších oblastech veřejného dění nevěří v možnost ovlivnění podoby územního plánu a celého souvisejícího procesu. Samo o sobě je to jistě škoda, neboť, jak vyplývá z dalších výsledků, pokud se dotazovaný aktivně účastnil veřejného projednání o územním plánu, bylo v mnohých případech jeho podnětům a připomínkám vyhověno.

Co se týká porovnání znalostí a zapojení se obyvatelstva do procesu územního plánování ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí, tak lze konstatovat, že výsledky jsou ve většině případů obdobné. V případech, kde je tomu jinak, se lépe jeví občané Valašského Meziříčí. Toto přisuzuji především tomu, že jejich územní plán byl vydán relativně nedávno a tito tak mají danou problematiku stále v paměti.

Určitý podíl na tom, že veřejnost nemá prozatím až takový zájem o územní plánování, resp. se v něm nevyzná, přisuzuji též jednotlivým městským úřadům. Myslím totiž, že metody informovanosti, přestože jsou dle zákona dostačující, nemohou oslovit tak širokou veřejnost, jak by si daná problematika zasloužovala.

Na základě dat zjištěných pomocí dotazníkového šetření a po analýze tvorby územních plánů ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí se tak pokusím v další kapitole navrhnout další, již existující metody, které by v případech obou měst mohly veřejnosti územní plánování více přiblížit a probudit v nich zájem o veřejné dění.

8 NAVRHOVANÁ ZLEPŠENÍ

V souvislosti s analýzou pořizování jednotlivých územních plánů ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí a dále na základě dotazníkového šetření, které přineslo některé zajímavé výsledky, budou níže interpretována doporučení, jimiž by mohla uvedená města v budoucnu informovat veřejnost o svém záměru aktualizovat, či připravit nový územní plán.

Jak vyplývá z výše uvedených dat, tak v obou městech se až na jednu výjimku drželi pouze znění zákona a informace o pořádání veřejných jednání souvisejících s územním plánem proběhla formou veřejné vyhlášky umístěné na úřední desce dotyčných městských úřadů. Výjimkou, kterou zmiňuji, bylo pořádání besed „Tvoříme si svoje město“, která se uskutečnila ve Vsetíně a veřejná sezení v několika místních částech spadajících pod Valašské Meziříčí.

Přestože se prostřednictvím těchto uvedených způsobů mohla veřejnost určitým způsobem s územním plánem seznámit a vznést své dotazy, náměty a připomínky, tak jsou, vzhledem k velikosti daných měst, tyto metody považovány za nedostačující.

8.1 Důvody a přínosy zapojení veřejnosti

Důvodů pro zapojení veřejnosti do tvorby územně plánovací dokumentace je mnoho a na základě těch, které jsou dále vyzdvíženy, budou následně zvoleny metody, jež se mohou stát pro města Vsetín a Valašské Meziříčí přínosné.

Samotné zapojení veřejnosti do plánovacích procesů, kde spadá i územní plánování, je zaručeno v ústavní rovině Listinou základních práv a svobod v podobě práva na informace o činnosti orgánů veřejné moci a zákonem č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím.

Důvodů, proč je velmi důležité do těchto aktivit zapojit a informovat veřejnost nalézám mnoho, a mezi základní patří:

- Spolupráce příslušných orgánů se zástupci široké veřejnosti může mít pozitivní vliv např. na nalezení nových, lépe akceptovatelných variant územních plánů, čímž může být docílena vyšší kvalita připravovaných dokumentů.

- Mezi veřejností se nachází vždy i odborníci, kteří, ač není jejich povinností a úkolem tvořit územní plán, mohou do tohoto výrazně promluvit, podělit se svými zkušenostmi z oboru a přinesou do problematiky odlišné názory a úhly pohledu.
- V případě výrazného nesouhlasu z řad veřejnosti mohou příslušné orgány včas a efektivně reagovat na vznesené výtky a tyto odstranit bez jakýchkoliv nákladů ještě ve fázi přípravy.
- Vhodně zvoleným začleněním veřejnosti do procesu územního plánování naleznou orgány podporu mezi obyvateli lokality, kteří následně budou projevovat vyšší ochotu při akceptování rozhodnutí příslušných orgánů.
- Každé jednání s veřejností dává pořizovateli územního plánu možnost jasně objasnit své názory.
- Vhodným způsobem zapojení veřejností může být výrazně zrychlen plánovací proces a taktéž sníženy náklady na případné nutné úpravy.
- A nakonec, a to především, zapojením veřejnosti do procesu bude zvýšena důvěryhodnost a transparentnost celého procesu.

8.2 Jak zvolit vhodnou metodu informování veřejnosti

Ne každá metoda informování a zapojení veřejnosti je vhodná a proto jsem vznesl čtyři základní otázky, které mohou dopomoci k nalezení optimálních z nich.

a) Jaké cílové skupiny chci do procesu zapojit

Jedním z klíčových úkolů je vymezení cílové skupiny obyvatelstva, kterou chceme oslovit. Protože územní plánování se týká nás všech, tak je též nutné toto zohlednit při volbě vhodné metody. Dá se předpokládat, že např. senior bude o územním plánování (a jakémkoliv jiném procesu) raději informován jiným způsobem, než prostřednictvím moderních technologií, mezi které patří např. webové stránky, interaktivní prezentace a podobné. Takový člověk mnohem spíše ocení přímý kontakt s orgány pracujícími na projektu, formy různých dotazníků, informace v tisku, médiích atd. Vzhledem k tomu, že na Vsetínsku je všeobecně poměrně vysoký průměrný věk obyvatelstva, tak jednou z navrhovaných metod bude jistě dotazníkové šetření. Naopak mladší lidé se spíše ztotožní s moderním typem informování, tedy výše uvedenými případy webových aplikací, různými interaktivními prezentacemi a dalšími moderními metodami.

b) Jakou úroveň zapojení veřejnosti budu tolerovat

Přestože je územní plánování procesem, který je z části ovlivňován působením veřejnosti, je nutné vymezit zákonem (což se také děje) do jaké míry může veřejnost proces ovlivňovat a vstupovat do něj. Je naprosto logické, že v tomto případě není možné fungovat na principu přímé demokracie, kdy příslušný orgán dává rozhodovací pravomoci do rukou veřejnosti např. formou veřejných hlasování, či referend. Veřejnost je důležitým článkem, nicméně není možné jej stavět do úrovně veřejných orgánů na problematice pracujících.

c) Kolik mám času na realizaci

Informovat a zapojit veřejnost do územního plánu lze v několika fázích projektu. Osobně však doporučuji toto nepodcenit a připravit si závazný časový harmonogram, ve kterém bude jasně dáno, jaké metody budou použity a v jakých časových intervalech budou zveřejněny.

d) Jaké náklady jsem ochoten a schopen vynaložit

Nákladovou stránku věci v podstatě nelze stanovit, neboť veškeré úkony spojené s procesem provádí zaměstnanci příslušného úřadu v rámci své pracovní doby a pořizovatel v rámci a na základě úkonů spojených s tvorbou územního plánu. Při odhadované výši nákladů tedy proběhlo zaměření se výhradně na doprovodné náležitosti, tzn. finanční prostředky nutné k pořízení reklamních materiálů, tisku, dotazníků a dalších náležitostí nutných k aplikaci a provozu navržených alternativních metod informování veřejnosti.

8.3 Rozšiřující metody informování veřejnosti

Jak už bylo několikrát zmíněno, zapojení veřejnosti v územním plánování ve Vsetíně a Valašském Meziříčí proběhlo „pouze“ ve výši zákonem stanovené formy, tzn. vypsáním veřejné vyhlášky a následným veřejným projednáním a jednou konzultací (v každém z měst). Na těchto konzultacích se však, spíše než konkrétní územní plány, občané dozvěděli obecné informace o územním plánování a tomu, že se do tohoto procesu mohou vložit.

V současné době existuje velké množství technik a metod, které můžeme v souvislosti s informováním a zapojením veřejnosti aplikovat. Vzhledem k tomu, že analyzovaná města nepoužila nad rámec zákona nic, pokusím se níže některé z nich navrhnout, popsat jejich výhody a nevýhody v přímé souvislosti se Vsetínem a Valašským Meziříčí a dále vyhodnotit nákladovou stránku těchto metod.

Samotné vymezení nákladů na jednotlivá rozšíření bylo velmi problematické, neboť oslovené úřady nemají s navrhovanými metodami praktické zkušenosti.

8.3.1 Letáky, plakáty

Letáky jsou nejjednodušší formou, jak je možno informovat veřejnost o plánované změně, či tvorbě nového územního plánu.

Ve své podstatě jde o jednostránkové informační materiály, které obsahují základní informace o plánovaném jednání souvisejícím s územním, či jiným plánováním. Přestože jde o naprosto banální a nákladově nenáročnou záležitost, nebyla ve městě Vsetín, ani Valašské Meziříčí využita. Toto považuji za základní chybu, neboť, jak je známo, lidé ve většině případů nesledují úřední desky městských úřadů, kdežto vývěsní tabule na ostatních veřejných místech jsou poměrně sledována. Mým doporučením proto je letáky a plakáty vyvěsit na místech veřejného života, tzn. v supermarketech, poliklinikách, poštách, úřadech a mnohých dalších.

Náklady na tvorbu letáků

Výhodou použití letáků jakožto informačního kanálu je poměrně nízká finanční náročnost na jejich výrobu a distribuci.

Dle průměrné ceny, které nabízí tiskárenské firmy, jsem stanovil kalkulaci spojenou s tvorbou letáků ve výši 11 500 kusů ve Vsetíně a 11 000 ve Valašském Meziříčí (dle počtu domácností).

Tabulka 14: Náklady na tvorbu letáků

Město	Počet letáků	Cena v Kč (s DPH)
Vsetín	11 500	14 187
Valašské Meziříčí	11 000	13 627

Zdroj: vlastní zpracování

8.3.2 Medializace v tisku

Dalším důležitým nástrojem, jak může být veřejnost ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí informována je místní tisk a regionální televize. Dle mého názoru tisk umožňuje oslovit značnou část veřejnosti a jedná se o vysoce profesionální a účinný prostředek

k informování o požadované náležitosti s většinou pozitivním dopadem na širokou veřejnost.

Ve Vsetíně vychází každých 14 dní místní periodikum „Vsetínské noviny“, které popisuje aktuální dění ve městě. Tyto noviny jsou tisknuty v celkovém počtu 12 500ks a jsou zdarma rozesílány do všech poštovních stránek ve městě. Vzhledem k pravidelnosti vydání a obsahu mě překvapuje, že v tomto periodiku byl územní plán probírán velmi zevrubně a pouze v několika málo číslech. Toto považuji za velkou chybu, neboť neexistoval dle mého jednodušší způsob informování veřejnosti, než v tomto případě a to z několika důvodů. Prvně, informace o územním plánu, o možnostech jeho projednání a seznámení se s ním budou doručeny do každé domácnosti a za druhé, protože se jedná o periodikum vydávané Městským úřadem Vsetín, tak jsou náklady související s územním plánem prakticky nulové.

Protože Valašské Meziříčí nevydává své pravidelné noviny, tuto možnost tak nemělo. Nicméně další možností je využití v regionálním tisku, především pak v týdeníku Jalovec a Valašském deníku. Čtenost těchto periodik se na Vsetínsku a Valašskomeziříčsku pohybuje kolem 32 000 obyvatel, takže pravděpodobnost oslovení veřejnosti tímto způsobem je poměrně velká.

V případě zájmu městských úřadů analyzovaných měst budou náklady na jedno číslo následující:

Tabulka 15: Náklady na inzerci v tisku

Velikost inzerce	Cena v Kč (s DPH)
1/8 strany (14,5 x 10,5 cm)	4 300
1/4 strany (14,5 x 21 cm)	8 400
1/2 strany (29,5 x 21 cm)	15 500
Celá strana (29,5x43,5 cm)	28 000

Zdroj: vlastní zpracování

8.3.3 Medializace prostřednictvím internetu

Dnes, ve 21. století je internet nedílnou součástí života prakticky každého z nás a jen velmi malá část populace jej aktivně nevyužívá. Právě z toho důvodu jsou možná nejlepší možnosti, jak informovat veřejnost o veřejném dění, právě webové stránky měst.

V průběhu jednotlivých fází tvorby územního plánu bych proto očekával, že města Vsetín a Valašské Meziříčí zaměří svou pozornost právě tímto směrem a internet využijí jako základní stavební kámen pro styk s veřejností. Bohužel, nestalo se tomu tak a jediné informace spojené s územním plánováním byly při jeho prosazování strohé informace o konání veřejných projednání. Osobně bych proto příslušným orgánům ve městech navrhl se v příštím období důsledně zaměřit na tento způsob informování a přidávám několik tipů, jakým způsobem informace poskytnout.

- v první řadě by měly stránky obsahovat návrh pořizovaného dokumentu včetně všech jeho náležitostí, tzn. textové a grafické části
- základní informace o celém projektu, jeho výhody a nejpodstatnější body
- časový harmonogram zpracování dané dokumentace
- časový harmonogram veřejných projednání, kde bude mít veřejnost možnost se k dané problematice vyjádřit
- vysvětlení možnosti zapojení veřejnosti do tvorby pořizování územně plánovací dokumentace
- pravidla pro podávání námitek a připomínek
- vzorový připomínkový a námitkový listopad
- kontakt na příslušné osoby (pořizovatel, zástupce)

Metoda informování veřejnosti prostřednictvím webových aplikací je poměrně jednoduchá a z časového hlediska velmi nenáročná. Taktéž nabízí mnoho způsobů, jak po grafické stránce veřejnosti tuto problematiku „zatraktivnit“.

Co se týká nákladů, tak se v případě tvorby webových stránek můžeme pohybovat v různých cenových relacích. Pokud však chceme, aby veřejnost měla zájem o veřejné dění, je nutné investovat i tímto směrem. Dle průzkumu mezi různými tvůrci webových stránek jsem pořizovací cenu v tomto případě stanovil na **15 000 Kč až 20 000 Kč**. V případě pronájmu se pak tato částka pohybuje zhruba kolem **500 Kč/měsíc**, což je dle mého akceptovatelná a za těchto okolností jistě lepší varianta.

8.3.4 Informační centrum a pracovní skupiny

Jako další navrhuji zřízení tzv. informačních center, kde by mohla široká veřejnost klást své otázky k plánovaným územním plánům, přicházet se svými podněty, připomínkami a námitkami. Toto centrum by bylo součástí odboru územního plánování v jednotlivých městech a bylo činné v období přípravy a tvorby nového územního plánu.

Informování a zapojení veřejnosti by mohlo ve Vsetíně a Valašském Meziříčí probíhat taktéž formou tzv. pracovních skupin. Tyto skupiny by tvořili odborníci na danou problematiku (projektant, zástupce MÚ) a několik občanů veřejnosti, kteří by s odborníky konzultovali své podněty, připomínky a námitky. Vzhledem k časové náročnosti spojené s územním plánováním by stačilo tyto skupiny svolat 2-3x při tvorbě jednotlivých fází územního plánu.

Důvodem mého doporučení vytvoření informačních center, případně pracovních skupin, je chybějící pravidelný kontakt mezi úředníky a veřejností, který by v mnoha případech mohl výrazným způsobem zjednodušit tvorbu konceptu a návrhu územního plánu, neboť většina náležitosti by byla řešena již ve svém „zárodku“ a celý proces by tak mohl být z časového hlediska výrazně urychlen.

Náklady na provoz informačního centra by byly minimální, veškerá agenda by probíhala v rámci pracovní činnosti příslušných pracovníků odboru územního plánování v daných městech.

8.3.5 Dotazníkové / anketní šetření

Velmi mne překvapuje, že městské úřady ve Vsetíně a Valašském Meziříčí nevyužily pro zapojení veřejnosti do procesu tvorby územního plánu svých měst dotazníkové, neboli anketní šetření. Dotazníkové šetření je totiž jedním z nejjednodušších způsobů, jak získat zpětnou vazbu z řad veřejnosti na řešenou problematiku.

V případě dotazníku se jedná o techniku s informativní funkcí, kterou je nejlepší uplatnit v počáteční fázi řešení konkrétní problematiky. Pomocí jednoduchých otázek přímo souvisejících s navrhovaným územním plánem můžeme širokou veřejnost seznámit se s podstatnými náležitostmi tohoto územního plánu. Na základě odpovědí je pak možno vyhodnotit, jak se veřejnost k plánovaným změnám, či novým návrhům staví a zda k tomuto mohou vyvstat výrazné námitky a připomínky. Ve své podstatě jde tedy o souhrn

otázek, kdy s vysokou efektivitou můžeme za poměrně nízkých nákladů získat velké množství dat.

Toto dotazníkové šetření může být distribuováno buď formou internetového, případně tištěného dotazníku. V prvním případě budou tazatelé vpisovat své odpovědi a názory přes webové stránky měst Vsetín a Valašské Meziříčí, v případě druhém do tiskopisu vloženého do jejich domovních schránek.

Výhodou dotazníkového šetření je bezesporu to, že je určen široké veřejnosti, což je v případě územního plánování samozřejmě ku prospěchu, neboť zpětnou vazbou získáme názory osob všech věkových skupin i vzdělání.

Náklady na tvorbu dotazníků

Co se týká nákladové stránky v případě dotazníkového šetření, tak tato metoda patří mezi poměrně levné záležitosti. Vzhledem k tomu, že dotazníkové šetření zpracují zaměstnanci příslušného městského úřadu, je možné toto provést v rámci jejich standardní pracovní činnosti. Jediné náklady tak budou spojeny s fyzickou tvorbou dotazníku.

Prostřednictvím internetových stránek a konzultací v tiskárenských společnostech jsem stanovil průměrnou cenu, která je uvedena v tabulce níže. Pro město Vsetín byla provedena kalkulace pro počet dotazníků 11 500 a pro město Valašské Meziříčí 11 000. Výše dotazníků byla určena na základě velikosti obou sídel a domácnosti se zde nacházejících.

Dále bych doporučil dotazníky umístit na několika veřejných místech, která místní obyvatelé nejčastěji navštěvují. Mezi tato místa bych zařadil Městský úřad Vsetín, resp. Valašské Meziříčí, pošty, školy, supermarkety, polikliniky a jiné.

Tabulka 16: Náklady na tvorbu dotazníků

Město	Počet dotazníků	Cena v Kč (s DPH)
Vsetín	11 500	10 572
Valašské Meziříčí	11 000	10 156

Zdroj: vlastní zpracování

Přestože návratnost dotazníků se dle statistik pohybuje pouze v řádech 15-30%, tak se vzhledem k relativně nízké nákladnosti jedná o vysoce efektivní metodu zapojení veřejnosti do procesu územního plánování.

8.3.6 Veřejná setkání

V případě měst Vsetín a Valašské Meziříčí byla konána veřejná setkání vždy a pouze k fázím konceptu a návrhu územního plánu. I když se těchto sezení zúčastnila široká veřejnost, tak jejich počet hodnotím spíše za nedostatečný a přiklonil bych se k častější frekvenci pořádání, např. 2x3 v průběhu přípravy konceptu a stejně tak při návrhu. Územní plán totiž není krátkodobou záležitostí, a proto myslím, že je potřeba mu věnovat velkou pozornost i v souvislosti s veřejností.

Veřejné projednání představuje dle mého názoru jeden ze základních nástrojů participace veřejnosti do procesů veřejného dění. Aktéry těchto veřejných setkání by měli být odborníci v dané problematice, tzn. projektant, pořizovatel územního plánu a další osoby zainteresované do plánování. Náplň by měla tvořit prezentace, která veřejnost seznámí se základními principy územního plánování, s navrhovaným územním plánem, se stěžejními body územního plánu a nakonec s možností zapojení veřejnosti do něj. Další části by měla být věnována diskuzi, jejímž prostřednictvím získají odborníci a zainteresované orgány podněty z řad veřejnosti.

Je velmi důležité zajistit:

- termín a místo konání
- přípravu plánovaného programu
- podklady pro účastníky těchto setkání

Veřejná projednání mohou být finančně velmi náročná, nicméně je taktéž možno je vyčísřit poměrně nízkou částkou. Základem je zajištění místa konání a s tím spojeného případného pronájmu. V případě měst Vsetín a Valašské Meziříčí je tato situace velmi jednoduchá, neboť sezení mohou být uskutečněna buď v kulturních domech daných měst, nebo zasedacích místnostech městských úradů. Za těchto okolností by tedy náklady spojené s místem konání byly nulové. Velkým přínosem při aplikaci veřejných setkání bych viděl zapojení taktéž odboru strategického plánování, kdy by bylo vhodné v co nejvyšší míře vysvětlit občanům dopady plánovaných aktivit města na územní plán. Konkrétně se jedná např. o situaci, která nastala v případě řešení rekonstrukce náměstí Svobody ve Vsetíně. Kdyby byli lidé seznámeni s plánovanou změnou náměstí již v období přípravy územního plánu, nemuselo dojít k aféře, která však bohužel nastala a zapříčinila nemalé finanční zatížení na rozpočet města.

Veškeré náklady, které by tedy bylo nutno vyčíslit v souvislosti s veřejným projednáním, tak by se týkaly pořízení informačních materiálů, občerstvení a školitelů. Díky informacím, které jsem obdržel z městských úřadů v souvislosti s konáním různých aktivit, připadají na jedno veřejné projednání náklady v rozsahu **8 000 Kč až 10 000 Kč**.

Tabulka 17: Náklady na organizaci veřejných setkání

Položka	Cena v Kč (s DPH)
Pohoštění	4800
Materiály k setkání	1500
Letáky (500ks)	750
Zajištění školitele	2500
Celkem	9550.00

Zdroj: vlastní zpracování

V této kapitole diplomové práce jsem se pokusil vymezit a aplikovat možná doporučení, kterak by mohly příslušné orgány ve Vsetíně a Valašském Meziříčí v budoucnu informovat veřejnost o aktualizaci, případně tvorbě nového územního plánu. Ve všech případech se jedná se o finančně poměrně nenáročná řešení, jednoduše proveditelná a dle mého názoru i dostatečně efektivní.

ZÁVĚR

Předmětem diplomové práce bylo přinést ucelený pohled na územní plánování a především pak na oblast, která se zabývá účastí veřejnosti v tomto procesu. Její podstatná část byla proto věnována konkrétním případům zapojení veřejnosti na tvorbě územně plánovací dokumentace ve městech Vsetín a Valašské Meziříčí, které své územní plány vydaly v posledních čtyřech letech.

Územní plánování je živou a neustále se vyvíjející systematickou činností, která v území vytváří požadavky pro jeho udržitelný rozvoj. Protože však v území dochází velmi často ke střetům zájmů různorodých skupin, je nezbytně nutné, aby byla do procesů zapojena taktéž široká veřejnost.

Toto se, především díky demokratizaci naší společnosti v posledních 20 letech docela daří, veřejnost svou úlohu pomalu, ale jistě začíná chápat a snaží se také svými kroky aktivně zapojovat a územní plány měst a obcí ovlivňovat. Přesto a na základě zjištěných výsledků ve Vsetíně a Valašském Meziříčí vyvozují, že především v menších městech občané zájem o veřejné dění nemají prozatím takový, jaký mu náleží. Částečný podíl na tomto stavu mají také příslušné orgány analyzovaných měst, neboť propagaci nových územních plánů není věnován dostatečně velký prostor.

Městské úřady se ve většině případů drží meze zákona, avšak nad povinný rámec veřejnost prakticky neinformují, přestože by to v mnoha případech bylo jistě ku prospěchu a mohlo tak výrazně zkvalitnit práci přípravy územně plánovací dokumentace. Je to totiž právě veřejnost, která v daném území bydlí a zná jeho přednosti i nedostatky. Nehledě na to, že taktéž mezi občany se nachází spousta odborníků, jež jsou svými názory a postřehy schopni dopomoci ke zkvalitnění procesu. I proto je v zájmu příslušných veřejných orgánů ohlašování tvorby územních plánů zefektivnit a taktéž dostatečně atraktivnit. Podstatná část diplomové práce byla proto zaměřena na návrh možných doporučení, kterých by mohly orgány ve Vsetíně a Valašském Meziříčí v budoucnu využít v souvislosti se zefektivněním informování veřejnosti o tvorbě nových územních plánů, případně nutných aktualizací. Jedná se bez výjimky o finančně nenáročná, poměrně jednoduše proveditelná řešení.

V případě, že budou tato doporučení aplikována, očekávám, že veřejnost získá zcela nový a ucelený pohled na veřejné dění ve sféře územního plánování, což bude mít pozitivní dopad na dění kolem nás. Lidé si totiž uvědomí i to, že ze strany veřejných orgánů je zájem

o zainteresování občanů do různých problematik veřejného dění, a že i oni tak mohou výrazným způsobem ovlivnit ráz míst, která obývají.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] BÁRTOVÁ, Hana a Miroslav RŮŽIČKA. *Územní plánování a doprava*. 1. vyd. Praha: ABF – Arch, 2008, 128 s. ISBN 978-80-86905-48-8.
- [2] ČERNOHOUS, Pavel a Luděk ŠIKOLA. *Od územního plánování po stavební povolení – kdy a jak se účastnit*. 1. vyd. Praha: Zelený kruh, 2007, 32 s. ISBN 978-80-239-9951-8.
- [3] DOLEŽAL, Jiří. *Nový stavební zákon v teorii a praxi a předpisy související s poznámkami*. 1. vyd. Praha: Linde, 2006, 704 s. ISBN 80-7201-626-1.
- [4] HALASOVÁ, Hana a Vlasta ŠILAROVÁ. *Územní plánování v České republice 2007*. 1. vyd. Brno: GRAFEX, s.r.o., 2007, 34 s.
- [5] HALL, Peter a Kathy PAIN. *The polycentric metropolis: learning from mega-city regions in Europe*. 1. vyd. London: Earthscan, 2009, 228 s. ISBN 978-1-84407-747-2.
- [6] JARMIČ, Libor a Vendula ZÁHUMENSKÁ. *O územním plánování stručně a jasně aneb kdy a jak se efektivně zapojit*. 1. vyd. Brno: Ekologický právní servis, 2010, 34 s.
- [7] KADEŘÁBKOVÁ, Jaroslava a Jitka PEKOVÁ. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 297 s. ISBN 978-80-7357-910-4.
- [8] KÁŇA, Pavel. *Základy veřejné správy: vybrané kapitoly veřejné správy pro studium žáků středních škol*. 3. aktualiz. vyd. Ostrava: Montanex, 2010, 352 s. ISBN 978-80-7225-319-7.

- [9] KLIKOVÁ, Alena a kol. *Stavební právo: Praktická právní příručka*. 3. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2009, 223 s. ISBN 978-80-7201-764-5.
- [10] MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. 1. vyd. Praha: Grada, 2012, 253 s. ISBN 978-80-247-4198-7.
- [11] MAREK, Karel a Petr PRŮCHA. *České stavební právo v Evropském kontextu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2009, 451 s. ISBN 978-80-210-4958-1.
- [12] MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ. *Politika územního rozvoje České republiky 2008*. 1. vyd. Brno: GRAFEX, s.r.o., 90 s. ISBN 978-80-87318-04-1.
- [13] PLOS, Jiří. *Stavební zákon s komentářem: pro praxi*. 1. vyd. Praha: Grada, 2013, 800 s. ISBN 978-80-247-3865-9.
- [14] PRŮCHA, Petr. *Správní právo. Obecná část*. 2. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2001, 255 s. ISBN 80-210-1383-4.
- [15] ŠILHÁNKOVÁ, Vladimíra. *Teoretické přístupy k regionálnímu rozvoji*. 1. vyd. Pardubice: Univerzita Pardubice, 2007, 129 s. ISBN 978-80-7395-019-4.
- [16] WONG, Cecilia. *Indicators for urban and regional planning: the interplay of policy and methods*. 1. vyd. London: Routledge, 2006, 217 s. ISBN 0-415-27452-4.

Internetové zdroje:

- [17] Co je to veřejnost. *Socioweb*[online]. [cit. 2014-03-06].
Dostupné z: <http://www.socioweb.cz/index.php?disp=teorie&shw=217&lst=114>

- [18] Historie kauzy. *Osvobod' me náměstí* [online]. [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: <http://www.namestivsetin.cz/historie-kauzy.html>
- [19] Náměstí Svobody je znovu jako nové. *Valašský deník* [online]. 2013 [cit. 2014-04-07]. Dostupné z: http://valassky.denik.cz/zpravy_region/namesti-svobody-je-znovu-jako-nove-20140102.html
- [20] NAVRÁTILOVÁ, Alena a kol. *Principy a pravidla územního plánování: Účast veřejnosti v procesu územního plánování* [online]. 2009 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/images/publikace/metodickeprirucky/PDF/Ucast-verejnosti-up.pdf>
- [21] Novela stavebního zákona. *Česká komora architektů* [online]. 2012 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: http://www.cka.cc/pravni_predpisy/hlavni_zakony/zakon-c.-183-2006-sb.-stavebni-zakon
- [22] Odbor regionálního rozvoje a územního plánování. *Město Valašské Meziříčí* [online]. [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.valasskemezirici.cz/doc/1837/>
- [23] Odbor územního plánování, stavebního řádu a dopravy. *Vsetín: Oficiální web města* [online]. [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/odbor-uzemniho-planovani-stavebniho-radu-a-dopravy/os-1017/p1=6837>
- [24] POVOLNÁ, Vendula. *Jak se zapojit do územního plánování: Manuál pro veřejnost i obce* [online]. 2008 [cit. 2014-03-06]. Dostupné z: <http://www.ucastverejnosti.cz/dokumenty/jak-se-zapojit-do-uzemniho-planovani.pdf>

- [25] Principy a pravidla územního plánování. *Ústav územního rozvoje* [online]. 2009 [cit. 2014-03-07]. Dostupné z: <http://www.uur.cz/default.asp?ID=2571>
- [26] Radnice převzala zrekonstruované náměstí Svobody. *Vsetín: Oficiální web města* [online]. 2011 [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/radnice-prevzala-zrekonstruovane-namesti-svobody/d-500851/>
- [27] Stavební úpravy náměstí Svobody ve Vsetíně. *TM Stav* [online]. 2011 [cit. 2014-04-09]. Dostupné z: <http://www.tmstav.cz/reference-inzenyrske-stavby-stavebni-upravy-namesti-svobody-ve-vsetine>
- [28] Studie nového náměstí vyvolaly dvojí reakce. *Vsetín: Oficiální web města* [online]. 2007 [cit. 2014-04-08]. Dostupné z: <http://www.mestovsetin.cz/studie-noveho-namesti-vyvolaly-dvoji-reakce/d-476017/>
- [29] Text úmluvy. *Aarhuská úmluva* [online]. 2009 [cit. 2014-03-11]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/umluva_pristup_informace
- [30] Účast veřejnosti. *Ekologický právní servis* [online]. 2014 [cit. 2014-03-10]. Dostupné z: <http://www.eps.cz/poradna/kategorie/ucast-verejnosti>
- [31] Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí. *Ministerstvo životního prostředí* [online]. [cit. 2014-03-11]. Dostupné z: http://www.mzp.cz/cz/umluva_pristup_informace
- [32] Územní a stavební řízení. *Ekologický právní servis* [online]. 2014 [cit. 2014-03-08]. Dostupné z: <http://www.eps.cz/poradna/kategorie/uzemni-a-stavebni-rizeni>

- [33] Územní plán Zlína. *Urbanistické středisko Brno* [online]. 2009 [cit. 2014-03-12].
Dostupné z:<http://www.usbrno.cz/?m=03b4&l=3-3&ch=2>
- [34] Územní plánování. *Ekologický právní servis* [online]. 2014 [cit. 2014-03-06].
Dostupné z:<http://www.eps.cz/poradna/kategorie/uzemni-planovani>
- [35] Územní plánování. *Občanská společnost* [online]. 2008 [cit. 2014-03-06].
Dostupné z:<http://obcan.ecn.cz/index.shtml?w=u&x=1976528>
- [36] Územní plánování. *Land management* [online]. 2011 [cit. 2014-03-06].
Dostupné z:<http://www.la-ma.cz/?p=21>
- [37] Územní plánování měst. *Land management* [online]. 2010 [cit. 2014-03-06].
Dostupné z:<http://www.la-ma.cz/?p=60>
- [38] Územní studie, Úpice. *Atelier Tsunami* [online]. 2010 [cit. 2014-03-16].
Dostupné z:<http://www.atsunami.cz/uvod/aktuality/uzemni-studie-upice/>
- [39] Ve Vsetíně se otevře opravené náměstí. *Archiweb* [online]. 2013 [cit. 2014-04-11].
Dostupné z: <http://www.archiweb.cz/news.php?action=show&type=1&id=14397>
- [40] Základní informace. *CENIA* [online]. 2012 [cit. 2014-03-11]. Dostupné z:<http://ma21.cenia.cz/Z%C3%A1kladn%C3%ADinformaceoMA21/tabid/85/language/cs-CZ/Default.aspx>

Zákony:

- [41] ČESKÁ REPUBLIKA. *Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.*

Opatření obecné povahy:

[42]ZLÍNSKÝ KRAJ. *Usnesení č. 0761/Z23/08. Zásady územního rozvoje Zlínského kraje,*

[43]ZLÍNSKÝ KRAJ. *Usnesení č. 0749/Z21/12. Aktualizace zásad územního rozvoje Zlínského kraje*

[44]MĚSTO VALAŠSKÉ MEZIŘÍČÍ. *Usnesení č. Z20/10. Územní plán Valašské Meziříčí*

[45]MĚSTO VSETÍN. *Usnesení č. Z/35/3. Územní plán Vsetín*

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

§	paragraf
%	procento
aj.	aj.
a.s.	akciová společnost
atd.	a tak dále
BI	bydlení individuální
č.	číslo
č. j.	číslo jednací
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
Kč	koruna česká
k. ú.	katastrální území
KUZL	Krajský úřad Zlínského kraje
MA21	Místní agenda 21
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MÚ	městský úřad
PO	právnícká osoba
PÚR	politika územního rozvoje
Sb.	sbírky
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
tzv.	takzvaná
Ú. l.	úřední list
ÚP	územní plán

ÚPD	územně plánovací dokumentace
ust.	ustanovení
VŠB-TUO	Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava
VUT	Vysoké učení technické
ZK	Zlínský kraj
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1: Účast na veřejném projednání Aktualizace ZÚR ZK.....</i>	<i>40</i>
<i>Graf 2: Počet námitek a připomínek ke konceptu ÚP Vsetín</i>	<i>43</i>
<i>Graf 3: Počet námitek a připomínek k návrhu ÚP</i>	<i>46</i>
<i>Graf 4: Počet námitek a připomínek ke konceptu ÚP</i>	<i>56</i>
<i>Graf 5: Počet námitek a připomínek k návrhu ÚP</i>	<i>59</i>

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obrázek 1: Územní studie obytného souboru</i>	<i>21</i>
<i>Obrázek 2: Územní plán města Zlína</i>	<i>23</i>
<i>Obrázek 3: Typy územních plánů, na nichž se podílí veřejnost</i>	<i>31</i>
<i>Obrázek 4: Vítězný návrh studia MOBA.....</i>	<i>50</i>
<i>Obrázek 5: Současná podoba náměstí a okolí.....</i>	<i>52</i>

SEZNAM TABULEK

<i>Tabulka 1: Počet občanů nutných ke zmocnění zástupce veřejnosti</i>	<i>33</i>
<i>Tabulka 2: Vyhodnocení otázky č. 1</i>	<i>61</i>
<i>Tabulka 3: Vyhodnocení otázky č. 2</i>	<i>62</i>
<i>Tabulka 4: Vyhodnocení otázky č. 3</i>	<i>62</i>
<i>Tabulka 5: Vyhodnocení otázky č. 4</i>	<i>63</i>
<i>Tabulka 6: Vyhodnocení otázky č. 5</i>	<i>63</i>
<i>Tabulka 7: Vyhodnocení otázky č. 6</i>	<i>64</i>
<i>Tabulka 8: Vyhodnocení otázky č. 7</i>	<i>64</i>
<i>Tabulka 9: Vyhodnocení otázky č. 8</i>	<i>65</i>
<i>Tabulka 10: Vyhodnocení otázky č. 9</i>	<i>65</i>
<i>Tabulka 11: Vyhodnocení otázky č. 10</i>	<i>66</i>
<i>Tabulka 12: Vyhodnocení otázky č. 11</i>	<i>66</i>
<i>Tabulka 13: Vyhodnocení otázky č. 12</i>	<i>67</i>
<i>Tabulka 14: Náklady na tvorbu letáků</i>	<i>72</i>
<i>Tabulka 15: Náklady na inzerci v tisku</i>	<i>73</i>
<i>Tabulka 16: Náklady na tvorbu dotazníků.....</i>	<i>76</i>
<i>Tabulka 17: Náklady na organizaci veřejných setkání.....</i>	<i>78</i>

SEZNAM PŘÍLOH

P I DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

P II TVOŘÍME SI SVOJE MĚSTO

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Vážení občané

rád bych Vás touto cestou požádal o vyplnění dotazníku, který slouží jako podklad mé diplomové práce na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně. Tématem této práce je Účast veřejnosti v územním plánování a dotazník bych následně rád využil jako pomocný materiál při tvorbě její praktické části. Podotýkám, že dotazník je zcela anonymní a slouží výhradně výše uvedenému účelu.

Děkuji za Vaši ochotu.

Vojtěch Janáč

1. Zajímáte se o veřejné dění ve Vašem městě?
 - ano
 - ne

2. Rozumíte pojmu udržitelný rozvoj?
 - ano
 - ne

3. Rozumíte pojmům územní plánování a územní plán?
 - ano
 - ne

4. Jste obeznámen se současným územním plánem ve Vašem městě?
 - ano
 - částečně
 - ne

5. Víte, kde máte možnost do současného územního plánu nahlédnout?
 - ano
 - ne

6. Nahlížel jste někdy do územního plánu Vašeho města?
 - ano
 - ne

7. V době, kdy byl současný plán projednáván, jakým způsobem jste byl o přípravě jeho tvorby informován?
 - web
 - úřední deska
 - tisk
 - jiné (uveďte).....

8. Myslíte si, že metody informování byly ze strany městského úřadu dostatečné?
- ano
 - ne
 - nevím
9. Účastnil jste se veřejného projednání o územním plánu ve Vašem městě?
- ano
 - ne
10. Vznosl jste někdy námitky/připomínky k projednávanému územnímu plánu?
- ano
 - ne
11. Pokud ano, bylo Vaší námitce/připomínce vyhověno?
- ano
 - ne
12. Myslíte, že veřejnost může výrazným způsobem promluvit do procesu tvorby územního plánu?
- ano
 - ne
13. Váš věk
- < 30 let
 - 31 - 50 let
 - 51 - 70 let
 - >70 let
14. Vaše dosažené vzdělání
- základní škola
 - střední odborné učiliště
 - střední škola
 - vysoká škola
15. Pohlaví
- muž
 - žena

Ještě jednou děkuji za Vaši ochotu a čas!

PŘÍLOHA P II: TVOŘÍME SI SVOJE MĚSTO

TVOŘÍME SI SVOJE MĚSTO

aneb K čemu slouží územní plán?

BUDE I VSETÍN SVĚTOVÉ MĚSTO?

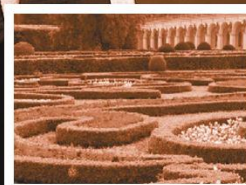
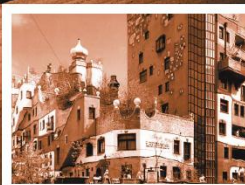
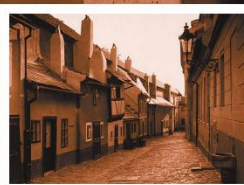
Přijďte si zasoutěžit a sdělit nám své vize a představy o Vsetíně

Kdy: V ÚTERÝ 1. PROSINCE 2009

OD 16.00 HOD.

Kde: MALÝ SÁL DOMU KULTURY VSETÍN

SOUTĚŽ



Na akci budete moci soutěžit o vstup do prostor, které nejsou volně přístupné. Kdo pozná alespoň 3 lokality, které mohou sloužit jako inspirace pro rozvoj Vsetína, bude zařazen do výherní tomboly. Soutěžní anketní lístek najdete ve Vsetínských novinách či na www.spkp.cz.
SRDEČNĚ ZVE VEDENÍ MĚSTA